

Univerzita Palackého v Olomouci
Právnická fakulta

Kateřina Müllerová

Sdělování autorských děl veřejnosti

Diplomová práce

Olomouc 2018

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma: Sdělování autorských děl veřejnosti zpracovala sama. Veškeré prameny a zdroje informací, které jsem použila k sepsání této práce, byly citovány v poznámkách pod čarou a jsou uvedeny v seznamu použitých pramenů a literatury.

V Olomouci, dne 1. 11. 2018

Kateřina Müllerová

Poděkování

Tímto bych ráda poděkovala vedoucímu mé diplomové práce, panu JUDr. Pavlu Tůmovi, LL.M. Ph.D. za jeho vstřícný přístup, pomoc a cenné rady a připomínky při zpracování této diplomové práce.

Obsah

1	Úvod.....	6
2	Autorské dílo.....	8
3	Právo dílo užit.....	11
4	Pojem veřejnost.....	15
5	Judikatura.....	18
5.1	Ochranný svaz autorský vs. Mariánské lázně.....	18
5.2	SGAE vs. Rafael Hoteles.....	21
5.3	SCF (Società Consortile Fonografici) vs. Marco del Corso.....	23
5.4	Svennson vs. Retriever Sverige AB.....	25
5.5	Land Nordrhein-Westfalen vs. Dirk Renckhoff.....	26
5.6	Mediakabel BV vs. Commissariaat voor de Media.....	29
5.7	Stanovisko odboru autorského práva Ministerstva kultury.....	30
6	Kumulace charakteristik a aplikace.....	32
6.1	Vysokoškolští studenti.....	32
6.1.1	Neurčitý, vysoký počet osob.....	33
6.1.2	Přístup k autorskému dílu.....	33
6.1.3	Vůle dílo sledovat.....	34
6.1.4	Dílo zveřejněné na internetové stránce s neomezeným přístupem.....	35
6.1.5	Ekonomický prospěch.....	36
6.2	Zaměstnanci.....	37
6.2.1	Neurčitý, vysoký počet osob.....	37
6.2.2	Přístup k autorskému dílu.....	37
6.2.3	Vůle dílo sledovat.....	38
6.2.4	Dílo zveřejněné na internetové stránce s neomezeným přístupem.....	38
6.2.5	Ekonomický prospěch.....	39
7	Závěr.....	40

Zdroje	41
Abstrakt	46
Klíčová slova	48

1 Úvod

Cílem práce je snaha charakterizovat veřejnost v autorském právu, která je jako pojem v některých případech důležitá pro placení odměn autorům. Jelikož neexistuje ucelený názor odborníků ani přímá definice v tuzemských či zahraničních právních úpravách, je potřeba analyzovat určité znaky, které tuto skupinu charakterizují. Postupně se v rámci práce snažím vymezit možnosti sdělování děl a následně ukázat případy, kdy je možné hovořit o sdělování veřejnosti. Práce je pojímána jako kvalitativní případová studie. Práci na obdobné téma jsem zpracovala v rámci studia v prvním ročníku v předmětu Úvod do studia. Tato práce je prohloubením myšlenky užití v původní práci.

Práce je členěna do pěti kapitol. V první kapitole se zabývám výkladem pojmu autorské dílo. Pokud bychom neměli vyčleněna a charakterizována autorská díla, nebyla by zde ani jejich ochrana. Je třeba vědět, co je zákonem chráněný statek, a to zejména z toho důvodu, abychom mohli na danou věc vázat práva a povinnosti. Prvním bodem práce je tedy snaha stručně přiblížit, co přesně si je třeba představit pod pojmem autorské dílo, a kdy se naopak o něj nejedná.

Ve druhé kapitole se zaměřuji na možnosti užití díla. Budu se zejména zabývat vymezením rozsahu autorského absolutního práva. Sdělování děl veřejnosti je totiž součástí pojmově nadřazeného práva dílo užit. Právo dílo užit je výlučným právem autora dílo užívat nebo udělit oprávnění jinému k užití jeho díla. Oprávnění autor nejčastěji dává prostřednictvím licenční smlouvy, nicméně mám za to, že stačí pouhý souhlas autora. Bude charakterizováno právo dílo užit a také protiprávní užití díla. Pro práci je důležité si uvědomit, že sdělování díla probíhá zásadně se souhlasem autora, může však i bez jeho souhlasu, které ne vždy bude užitím protiprávním.

Po seznámení se s úpravou pojmu autorské dílo a možnostech jeho užití následuje třetí kapitola, která už se blíže věnuje pojmu veřejnosti, a jak je možné ho chápat, jelikož naše právo nemá ucelenou definici této skupiny. Především jde o kumulaci zákonných ustanovení, mezinárodních smluv a unijního práva. Hlavní úlohou této kapitoly je nalezení co nejvhodnějšího vymezení pojmu veřejnosti v některém předpisu, případně získání přesnější představy, jak na veřejnost podle autorského práva nahlížet.

Následně ve čtvrté kapitole, se věnuji judikatuře, která mi pomáhá lépe vymezit a možná dokonce vytvořit vhodnou definici pro pojem veřejnost. Jde zejména o rozbor rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie (dále jen „SDEU“), která byla vydána v rámci jeho pravomoci

ohledně předběžných otázek. Poslední kapitola se potom věnuje aplikaci získaných poznatků o veřejnosti na skupinu osob, kterou jsou zaměstnanci a vysokoškolští studenti.

Chtěla bych, aby práce, podávala alespoň stručnou informaci o tom, co je to autorské dílo a jak lze dílo užít či jinak sdělovat, kdo a za jakých podmínek může sankcionovat porušení dohodnutých oprávnění. Proto je důležité přiblížit způsoby užití, resp. základ vzniklého oprávnění osoby odlišné od autora dílo užít, a od toho se dostat až k judikatuře, která nám více pomáhá při výkladu sporných či neurčitých právních pojmů, jež se objevují v autorském zákoně. Co se týče územního vymezení, půjde zejména o tuzemskou úpravu, mezinárodní smlouvy, jimiž je Česká republika vázána, a předpisy Evropské unie s přímým účinkem.

Za nejpřínosnější zdroje považuji komentáře k Autorskému zákonu, z nichž se mým favoritem stal komentář C. H. Beck od autorů Telec a Tůma. Obsahově nemá dodnes konkurenci. Komentář Chaloupkové a Holého od stejného nakladatelství, je přínosný v tom, že obsahuje i přílohový materiál se smlouvami a směrnicemi týkajícím se autorského práva a bývá poměrně často aktualizován. Dále musím ještě vyzdvihnout publikaci Pavla Tůmy ohledně licencí v autorském právu. Publikace není dlouhá a seznámí čtenáře výborně s formami a užitím licenčních smluv. V neposlední řadě pak také vysokoškolskou učebnici od Jiřího Srstky a kolektivu nazvanou Autorské právo a práva související, která systematicky vykládá jednotlivé instituty a je opravdu komplexním materiálem pro studium autorského práva.

Jelikož je téma mojí práce poměrně obsáhlé a existuje mnoho zdrojů zabývajících se danou problematikou, v práci převážně vycházím ze zákona, komentářů a judikatury SDEU. Hlavní výzkumnou otázkou práce se stává situace, kdy je možné určitou skupinu osob považovat za veřejnost podle autorského práva a zda je možné si v takovém případě nárokovat odměnu. Dále pak kdy a v jakém rozsahu je možné uzavřít licenční smlouvu, respektive zda může autor uzavřít smlouvu s větším okruhem osob, a kdy tento okruh osob již může být považován za veřejnost. V našem případě je okruh osob specifická skupina, kterou jsou zaměstnanci a vysokoškolští studenti. Mojí hypotézou je, že zaměstnance ani vysokoškolské studenty za veřejnost považovat nelze.

2 Autorské dílo

Autorské právo je základním režimem ochrany tvůrčí činnosti člověka. „*Jedná se o obecnou kategorii, právní a ekonomickou abstrakci, která je tvořena souhrnem různých objektivně (smysly vnímatelně) vyjádřených ideálních (tj. nehmotných) předmětů, jež jsou způsobilé být samostatnými předměty právních či ekonomických vztahů.*“¹ Právo autora k jeho dílu je nezadatelné, přirozené a jako takové je chráněno Listinou základních práv a svobod² v článku 34 odstavci 1, kde říká, že práva k výsledkům tvůrčí duševní činnosti jsou chráněna zákonem.

Do věcného rozsahu autorského práva, chráněného tuzemským autorským zákonem, zákonem č. 121/2000 Sb., zákon o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (dále jen „AZ“), patří díla literární, jiná díla umělecká a díla vědecká. Zákon přitom užívá jednotně pojem autorská díla. Rozsah autorského práva, jak je chráněn uvedeným zákonem, však není totožný s rozsahem autorského zákona samého, který je podstatně širší. (V tomto významu je synonymní legislativní označení autorský zákon, byť vychází ze zažitého pojetí daného historickým vývojem, významově zužujícím, což může být eventuálně až zavádějící.)³

Pokud jde o vymezení samotného autorského díla, AZ tak činí v ustanovení § 2. Úmyslem zákonodárce bylo tak, jak zdůrazňuje v důvodové zprávě k AZ, vyjádřit pojem díla, jakožto předmětu práva autorského, v souladu s kontinentální úpravou od druhé poloviny devatenáctého století, kterou zakotvila v roce 1886 Bernská úmluva o ochraně literárních a uměleckých děl⁴. Přičemž rozhodujícím znakem pro splnění podmínky ochrany podle autorského zákona je, že dílo musí být výsledkem tvůrčí činnosti autora jako člověka a nepřihlíží se přitom k formě vyjádření díla, ani k účelu nebo k hodnotě výsledku této činnosti.⁵

AZ stanovuje legální normativní definici děl jako předmětů ochrany autorským právem tím, že stanoví jejich kumulativní legální pojmové znaky. „*Stanoveny jsou jak znaky rodové (genus proximum), resp. obecné, tak i druhové (differentiae specificaе). Pojmové znaky děl jsou*

---

¹ TELEC, Ivo. *Tvůrčí práva duševního vlastnictví*. 1. vydání. Brno: Doplněk, 1994, s 20.

² Usnesení předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

³ TELEC, Ivo, TŮMA, Pavel. In: TELEC, Ivo, TŮMA, Pavel. *Autorský zákon (EVK)*. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2007, s. 1 (§ 1 AZ).

⁴ Bernská úmluva o ochraně literárních a uměleckých děl ze dne 9. září 1886, doplněná v Paříži dne 4. května 1896, revidovaná v Berlíně dne 13. listopadu 1908, doplněná v Bernu dne 20. března 1914 a revidovaná v Římě dne 2. června 1928, v Bruselu dne 26. června 1948, ve Stockholmu dne 14. července 1967 a v Paříži dne 24. července 1971 (dále jen „Bernská úmluva“).

⁵ Důvodová zpráva zákona o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), vydána pod č. 121/2000 Sb, v částce 36/2000 Sb., dne 12.5.2000.

legislativně obsaženy v autorském zákoně, nicméně bylo by zapotřebí je i legislativně technicky přehledněji uspořádat a v zákonu více obsahově rozvést.“⁶ Bez splnění požadavků uvedených v generální klauzuli § 2 odst. 1 AZ by se nejednalo o dílo chráněné autorským zákonem, ale pouze o dílo v obecném právním smyslu. Pro upřesnění v odstavci 1 je uveden demonstrativní výčet autorských děl. Přitom podle odstavce 2 se chrání i taková díla, která sice nesplňují požadavek jedinečnosti, ale jsou původní v tom smyslu, že jsou autorovým vlastním duševním výtvozem. AZ přesně stanovuje tři druhy děl, které nepodléhají generální klauzuli v odstavci 1.

Nejdůležitější informací obsaženou v generální klauzuli je vyjádření pojmových znaků autorského díla. Prvním je podmínka, že se musí jednat o dílo literární, umělecké nebo vědecké. Druhým znakem, který zákon uvádí, je, že se musí jednat o jedinečný výsledek tvůrčí činnosti autora⁷. Třetím a zároveň posledním znakem je podmínka vyjádření díla v objektivně vnímatelné podobě.

Odstavec 3 ustanovení § 2 AZ vymezuje, na jaké části, případně v jaké fázi tvorby, se už dílu poskytuje ochrana. Vztahuje se na dílo dokončené, jeho jednotlivé vývojové fáze a části, včetně názvu a jmen postav, pokud splňují podmínky podle odstavce 1 nebo podle odstavce 2, jde-li o předměty práva autorského v něm uvedené. V následujícím odstavci je zakotvena podmínka tvůrčího zpracování díla a další, v pořadí pátý, stanovuje, co je to dílo souborné. V odstavci 6 nalezneme negativní vymezení pojmu autorské dílo (autorským dílem není např. námět díla sám o sobě, denní zpráva nebo jiný údaj sám o sobě, myšlenka aj.).

Problematiku autorství pak upravuje § 5 až 8 AZ. „*Ve své podstatě je subjektivní právo autorské, jak je zná autorský zákon, subjektivním právem přirozeným, tedy právem lidským. Stát toto právo nikomu nepřiznává, nýbrž je jakožto právo nezadatelné pouze chrání svým státním předpisem (AZ) a vedle toho též svým předpisem stanoví způsob výkonu tohoto nezadatelného, přirozeného práva; např. tím, že upravuje typovou licenční smlouvu nebo tím, že dovoluje užití chráněných děl ex lege, tedy na základě zákonných licencí (zákonných dovolení zasahovat do cizích práv).*“⁸

Naše právní úprava je založena na dualistické koncepci obsahu práv k dílu tím, že dělí práva do dvou kategorií majetkových a osobnostních práv. Toto vymezení je upraveno v ustanovení § 10 AZ. Obě kategorie práva jsou subjektivními a absolutními, ale jen jedno je

---

⁶ TELEČ, Ivo, TŮMA, Pavel. In: TELEČ, Ivo, TŮMA, Pavel. *Autorský zákon (EVK)*. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2007, s. 7 (§ 2 AZ).

⁷ V případě některých druhů výtvořů je požadována alespoň tvůrčí původnost, tj. alespoň minimální tvůrčí charakter. Jakmile jej výtvoř obsahuje nezáleží na obsahu ani účelu a jedná se o dílo (viz. Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 18. 6. 2003, sp. zn. 5 Tdo 631/2003).

⁸ TELEČ, Ivo, TŮMA, Pavel. In: TELEČ, Ivo, TŮMA, Pavel. *Autorský zákon (EVK)*. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2007, s. 1 (§ 1 AZ).

možné kompletně propůjčit, a to právo majetkové. V žádném případě však ani majetkové právo nejde převést mezi živými. Nemůže se jednat o převod ve smyslu zcizení. Autor propůjčuje právo majetkové, a to nejčastěji formou licenční smlouvy. Licenční smlouva zakládá právo užití autorských děl jinými osobami, než je sám autor. Základní upravení licence nalezneme v zákoně č. 89/2012, občanský zákoník (dále jako „OZ“), v ustanovení § 2358 a následující. Systematicky jsou zařazena do části čtvrté OZ nazvané relativní majetková práva a hlavy druhé, tedy závazků z právních jednání. Licence lze analogicky nejlépe přirovnat k nájmu (úplatné užívání cizí hmotné věci) nebo výpůjčce či výprose (bezúplatné užívání cizí hmotné věci). I v těchto případech zůstává pronajímatel/vypůjčitel/výprosník stále vlastníkem předmětu smlouvy a pouze umožňuje jiné osobě její úplatné či bezúplatné užívání na základě smlouvy.⁹

Osobnostní práva jsou naopak jedním ze základů autorského práva jako takového, a to zejména proto, že zabraňují totálnímu zcizování práv autora k jeho dílu, respektive zcizení díla samotného. Je třeba si uvědomit, že kdykoli je někomu poskytnuta smluvní licence k dílu a s ní spojené právo dílo užít, pak užívá-li někdo dílo a zpřístupňuje-li ho veřejnosti v nějaké podobě, dává na milost či nemilost neurčitému okruhu osob nejen předmětné dílo, ale i samu osobnost autora.¹⁰ Je proto třeba rozlišovat majetková a osobnostní práva.

Osobnostní práva po smrti autora zanikají, kdežto práva majetková přecházejí na dědice. Osobnostní práva autorská je nutné odlišovat od všeobecných osobnostních práv podle § 82 a násl. OZ. Obojí práva jsou samostatná a na sobě nezávislá. Možnému společnému uplatnění práv u soudu brání jen rozdílná věcná příslušnost soudů.¹¹ Osobnostním právem je zejména právo na autorství, právo na nedotknutelnost díla a další, pokud spadají pod oprávněné zájmy autora a zároveň se nejedná o práva majetková. Důležitým znakem je, že osobnostních práv se autor nemůže platně vzdát a nemůže je platně kompletně přenechat k užití jinému. Následně se budu v práci zabývat majetkovou složkou autorského práva.

---

⁹ KOUKAL, Pavel. In: SRSTKA, Jiří a kol. *Autorské právo a práva související*. Praha: Leges, 2017, s. 158.

¹⁰ SRSTKA, Jiří. In: SRSTKA, Jiří a kol. *Autorské právo a práva související*. Praha: Leges, 2017, s. 84.

¹¹ CHALOUPKOVÁ, Helena, HOLÝ, Petr. In: CHALOUPKOVÁ, Helena, HOLÝ, Petr. *Autorský zákon*. 5. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2017, s. 31 (§ 11 AZ).

3 Právo dílo užit

Majetková autorská práva lze různě dělit, přitom v žádném případě nejde jen o druhy užití demonstrativně stanovené v ustanovení § 12–23 AZ, ale též třeba o tzv. „náhradní odměny“ označené autorským zákonem jako jiná majetková práva, na než má autor nárok.¹² To znamená, že až na výjimky v podobě tzv. náhradních odměn, nevzniká autorovi podle současné právní úpravy žádné právo na odměnu při užití díla. Buď se jedná o plnění na základě licenční smlouvy a pak jde o smluvní licenční odměnu nebo jde o delikt a pak jde o bezdůvodné obohacení.

V této kapitole si přiblížíme autorskoprávní úpravu práva dílo užit. Právo na sdělování autorského díla veřejnosti je totiž součástí pojmově nadřazeného práva dílo užit. *„Právo dílo užit je z hospodářského hlediska nejvýznamnějším majetkovým autorským právem, které vyjadřuje majetkoprávní panství autora nad jeho dílem.“*¹³ Sdělování díla veřejnosti lze vyložit zpravidla jako užití díla v jeho nehmotné (tzv. efemérní) podobě, tj. pouze prostřednictvím vlnového apod. ztělesnění díla bez jeho nutného zachycení na určitý hmotný podklad.¹⁴

Obsahem práva dílo užit je výlučné právo autora k užití vlastního díla a jeho výlučné právo udělit svolení k užití díla jinému. Užití díla osobou odlišnou od autora můžeme dělit na užití se svolením autora, bez svolení autora za splnění určitých podmínek zákonem aprobované nebo užití protiprávní. Protiprávní užití díla nám nastane, pokud bez souhlasu autora užíváme jeho dílo, a přitom zde není žádná zákonná okolnost vylučující protiprávnost. *„Oprávnění vyloučit ostatní osoby ze samotného vnímání díla spadá tradičně mimo rozsah autorskoprávní ochrany. Výkonem autorského práva tedy není např. přečtení literárního díla, vyhledávání v dílu souborném, poslech hudebního díla apod. Osoba, která dílo vnímá, aniž by je užívala ve smyslu autorskoprávním, se nedopouští zásahu do výlučných autorských práv, a to ani v případě, kdy by této osobě bylo dílo sdělováno na základě neoprávněného výkonu autorského práva.“*¹⁵ Například tedy pokud si jako uživatel pouštím hudbu z aplikace Spotify, která už na danou skladbu ztratila licenční oprávnění, nedopouštím se protiprávního jednání. Je třeba rozlišovat, kdy jde o užití pro osobní potřebu nebo v okruhu osob blízkých a kdy naopak už o nepovolené sdělování veřejnosti bez souhlasu autora díla.

---

¹² SRSTKA, Jiří. In: SRSTKA, Jiří a kol. *Autorské právo a práva související*. Praha: Leges, 2017, s. 95.

¹³ ČERMÁKOVÁ-VLČKOVÁ, Adéla, SMEJKAL, Vladimír. *Autorská díla v hromadných sdělovacích prostředcích*, Linde Praha, 2009, s. 88.

¹⁴ TELEEC, Ivo, TŮMA, Pavel. In: TELEEC, Ivo, TŮMA, Pavel. *Autorský zákon (EVK)*. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2007, s. 216 (§ 18 AZ).

¹⁵ TELEEC, Ivo, TŮMA, Pavel. In: TELEEC, Ivo, TŮMA, Pavel. *Autorský zákon (EVK)*. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2007, s. 174 (§ 12 AZ).

Druhy užití děl lze dělit na užití díla v soukromé a veřejné sféře. Užití v soukromé sféře značí užití díla pouze pro osobní potřebu. Veřejná sféra se potom negativně vymezuje užitím díla mimo tuto soukromou sféru. Užití díla ve veřejné sféře se někdy označuje v souhrnu jako zpřístupňování děl veřejnosti. V rámci zpřístupňování děl veřejnosti potom AZ rozlišuje užití děl, která jsou spojena s hmotným substrátem (kupříkladu díla výtvarná či vytištěná slovesná díla) a děl, jež jsou zachycena a užívána v nemateriální podobě (kupříkladu jde o televizní vysílání děl či jejich jiné provozování). Užití děl v nemateriální podobě je pak souhrnně označováno AZ jako sdělování díla veřejnosti.¹⁶

Způsoby užití díla v obecné rovině zakotvuje ustanovení § 12 odst. 4 AZ. Zákon zejména vymezuje obsah práva dílo užit, a to prostřednictvím demonstrativního výčtu způsobů užití. Pro dané způsoby užití jsou v zákoně dále stanovena zvláštní ustanovení, a to § 13 až 17 AZ pro autorská díla užívaná v hmotné podobě a § 18 a 23 AZ pro autorská díla užívaná v nehmotné podobě (tj. sdělování veřejnosti).¹⁷

Užitím díla je zejména nakládání s dílem směřující k jeho poskytnutí jiné osobě. K takovému zacházení s dílem je však vždy třeba souhlasu autora. Jakékoli nakládání s výlučným majetkovým právem dílo užit se uskutečňuje zpravidla typovou autorskoprávní licenční smlouvou, již autor uděluje oprávnění (souhlas) k užití díla a již nabyvatel získává majetkové oprávnění příslušné dílo užit. Vedle toho zná AZ i mimosmluvní oprávnění k užití díla, která představují výjimku za zásady smluvního užití díla (srov. §29 AZ a násl.).¹⁸ Tato mimosmluvní oprávnění jsou výjimky v podobě zákonných licencí např. § 30a a násl. AZ, nebo v případě tzv. volného užití díla § 30 AZ. Další výjimkou pak dříve bylo úřední přivolení obsažené ve výroku pravomocného rozsudku nebo pravomocný rozsudek soudu nahrazující chybějící přivolení autora.¹⁹ V současném AZ se ale nucené licence nevyskytují. Tyto výjimky jsou právě příkladem užití díla bez souhlasu autora, nicméně svou povahou vylučují protiprávnost.

„Na rozdíl od předchozí právní úpravy, která rozlišovala řadu často se nepříliš lišících, ale současně dosti kogentních smluv (smlouva nakladatelská, smlouva o veřejném provozování díla, smlouvy o šíření díla půjčováním nebo pronájmem rozmnoženin díla, smlouva o vytvoření díla, smlouva o šíření snímků zvukového záznamu díla a smlouva o vysílání díla rozhlasem nebo

---

¹⁶ SRSTKA, Jiří. In: STRSTKA, Jiří a kol. *Autorské právo a práva související*. Praha: Leges, 2017, s. 96.

¹⁷ CHALOUPKOVÁ, Helena, HOLÝ, Petr. In: CHALOUPKOVÁ, Helena, HOLÝ, Petr. *Autorský zákon*. 5. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2017, s. 36 (§ 2 AZ).

¹⁸ TELEEC, Ivo, TŮMA, Pavel. In: TELEEC, Ivo, TŮMA, Pavel. *Autorský zákon (EVK)*. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2007, s. 476 (§ 46 AZ).

¹⁹ TELEEC, Ivo, TŮMA, Pavel. In: TELEEC, Ivo, TŮMA, Pavel. *Autorský zákon (EVK)*. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2007, s. 166 (§ 12 AZ).

televizi), zná nový autorský zákon pouze jeden smluvní typ - licenční smlouvu.²⁰ Tím, že byly všechny typy smluv zařazeny pod pojem licenční smlouva, nám vzniká volnější právní úprava. Na to nám také dopadá ustanovení § 2 odst. 3 OZ a značí tak větší autonomii vůle stran. Přitom užití díla s odkazem na autonomii vůle je možné i na základě jiné smlouvy, kterou si strany ujednají.

Co se týče povahy absolutního práva autorského je třeba zmínit, že i kdybychom neměli vytvoření typ smluvních licencí nic by se tím neměnilo. Pro vymezení rozsahu absolutního autorského práva není úprava licenční smlouvy vůbec důležitá. V tomto ohledu jsem našla hodně názorů na možnost nahrazení závazku pouhým souhlasem. Podle mého názoru je další způsob, jakým může autor poskytnout své dílo k užití dalším osobám, udělení souhlasu, přičemž zákonná úprava v tomhle ohledu mlčí. Z ustanovení § 12 odst. 1 AZ není jasné, zda se vylučuje udělení autorova jednostranného souhlasu s užitím díla. Tento typ rozšiřování je však poněkud spekulativní a odborná veřejnost se k němu vyjadřuje odlišně. Na rozdíl od závazku je souhlas pouze jednostranným právním jednáním. Ohledně možnosti užití se vedou debaty ve vztahu ke vzniku, závaznosti i zániku právního jednání a s tím spojenou možnost souhlas kdykoli odvolat.

Jeden z názorů najdeme v publikaci *Veřejné licence v České republice*, kde její autoři zpochybňují použití jednostranného souhlasu jako způsobu udělení oprávnění k užití díla. Takový souhlas považují za zcela reálně neaplikovatelný. „*Jejímu uplatnění brání i sám autorský zákon, když dovolení užit dílo jiné osobě než autorovi v § 12 odst. 1 formuluje ve vztahu k licenci jako tzv. unilaterální (tj. výlučné)*“, tedy pouze na základě typové licenční smlouvy. Dalším úskalím je také libovolná odvolatelnost jednostranného souhlasu, a to že ho nelze nikdy efektivně vymáhat podle názoru autorů. Uzavírají tento problém s tím, že jediným aplikovatelným institutem pro poskytnutí oprávnění užití díla je licenční smlouva.²¹

Profesor Telec považuje naopak právo souhlasit za základní lidské právo, protože je projevem svobody každého jedinečného člověka.²² Každý člověk, který vytvoří vlastní dílo, je jeho vlastníkem a on s ním může nakládat podle své vůle do té doby, než svým jednáním nezasáhne do práv jiného člověka. To je projevem absolutního vlastnického práva, které působí proti všem (erga omnes). Autor může kdykoli podle svého uvážení vyjádřit souhlas s tím, aby kdokoli s jeho dílo užíval, a to s jakýmkoli omezením. Takovým jednáním autor svá absolutní

---

²⁰ ČERMÁKOVÁ-VLČKOVÁ, Adéla, SMEJKAL, Vladimír. *Autorská díla v hromadných sdělovacích prostředcích*, Linde Praha, 2009, s. 101.

²¹ MYŠKA, Matěj a kol. *Veřejné licence v České republice*. Brno: Masarykova univerzita, 2014, s. 20-21.

²² GRUNDOVÁ, Izabela. *Licence k fotografickému dílu* [online]. Iurium.cz, 6. 2. 2017. [cit. 5. 5. 2018]. Dostupné na <<https://www.iurium.cz/2017/02/06/licence-fotografie/>>.

práva nepřevádí ve smyslu zcizení, pouze je propůjčuje komukoli k obecnému prospěchu.²³ Podle profesora Telce tedy není jediným způsobem, jak dílo užít osobou odlišnou od autora uzavření licenční smlouvy, neboť takto lze podle něj činit i na základě pouhého prostého souhlasu, který je jednostranným soukromoprávním jednáním vylučujícím protiprávnost činu v právu deliktním a jenž nevede ke vzniku závazku, a osoba tak jedná pouze po právu.²⁴

JUDr. Prchal se přiklání k názoru profesora Telce, když říká, že jediným důvodem, proč by nemohl souhlas nahradit uzavření licenční smlouvy, je princip právní jistoty a princip snadné odvolatelnosti souhlasu. Skutečnost, že souhlas je ve své podstatě odvolatelným jednostranným soukromoprávním jednáním, nebrání tomu ho posoudit v případě možného sporu jako neplatné právní jednání pro rozpor s dobrými mravy podle ustanovení § 580 OZ. Přitom podle autora není princip právní jistoty, dostatečným důvodem nemožnosti uplatnění souhlasu jako způsobu udělení oprávnění k užití díla, a to zejména z toho důvodu, že se používá především k ochraně práv třetích osob, o které však v případě užívání autorských děl zpravidla nejde. Autor tedy dochází k tomu, že nahrazení typové licenční smlouvy pouhým souhlasem je možné. V neposlední řadě uvádí, že co se týče dokazování nehraje roli, zda je užívání založeno na písemném souhlasu, nebo na licenční smlouvě.²⁵

S ohledem na základní právní principy soukromého práva, zejména pak princip autonomie vůle, který byl v rámci kodifikace OZ zákonodárcem výrazně posílen, je dle mého názoru třeba vykládat právní úpravu volněji a dbát vůle autora. Jak píše JUDr. Hulmák: „*Ústředním pojmem nového občanského zákoníku se stává člověk a jeho svoboda. Občanské právo se neomezuje pouze na regulaci majetkových vztahů, ale na prvním místě se reguluje postavení člověka a jeho vztahy osobní. Důraz je kladen na autonomii lidské vůle. Plně se tak dává průchod myšlence, že vše je dovoleno, co není zakázáno.*“²⁶ Z tohoto důvodu se přikláním ohledně možnosti užití souhlasu namísto závazku k názoru pana profesora Telce.

---

²³ TELEEC, Ivo. Souhlas nebo licenční závazek? *Právní rozhledy*, Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2013, roč. 21, 13/14, s. 457-462.

²⁴ TELEEC, Ivo. *Právo duševního vlastnictví v informační společnosti*. Praha: Leges, 2015, s. 206: „*Oprávněním se rozumí relativní právo (věc) neboli pohledávka na plnění poskytovatele licence, které spočívá v jeho strpění výkonu práva jinou osobou (nabyvatelem). Ovšem tam, kde nejde o nabytí oprávnění (práva) neboli o založení závazku obsahujícího pohledávku, jež má na mysli citované ustanovení autorského zákona, nelze pochopitelně vyloučit svobodné volní projevení pouhého souhlasu s užitím díla právní podobou jednostranného prohlášení protideliktního významu, které je neformální. Aniž ovšem dojde ke vzniku právního závazku, a tím ani k nabytí majetku (licence) na straně adresáta.*“

²⁵ PRCHAL, Petr. *Limity autorskoprávní ochrany*. Praha: Leges, 2016, s. 131.

²⁶ HULMÁK, Milan. *Rekodifikace soukromého práva* [online]. Havelpartners.cz, Rekodifikační novinky, 2012, č. 6, s. 3. [cit. 7. 7. 2018]. Dostupné na <http://www.havelpartners.cz/images/stories/publikace/rekodifikacni_novinky_cz_2012_06.pdf>.

4 Pojem veřejnost

„Terminologie vztahující se k majetkovým právům autorským má často matoucí ráz, a to zejména z toho důvodu, že určité výrazy nejsou dále AZ ani OZ definovány. Jde především o výrazy veřejnost, osobní potřeba fyzické osoby, interní potřeba právnické osoby, uživatel díla a vyčerpání práva.“²⁷ V této práci se budu zabývat právě výkladem pojmu veřejnost. Pojem sdělování díla veřejnosti je pojmem autorskoprávní legislativy. Pojem reflektuje technologický vývoj v oblasti zpřístupňování autorských děl (tj. literárních, jiných uměleckých a vědeckých děl) a rovněž posun v oblasti úpravy mezinárodního autorského práva a práva unijního.²⁸ Jedná se o hromadné vymezení výlučného autorského práva na užití díla v jeho nemotné podobě, např. prostřednictvím bezdrátových přijímačů bez zachycení v hmotné podobě. Není však důvod omezovat se pouze na bezdrátové přijímače, může se tak dít i kabelem. Důležité je, že dílo jako takové je sdělováno pomíjivě bez vytvoření trvalé rozmnoženiny.

Tuzemská úprava pojmu veřejnost zcela chybí, přesto se objevuje v AZ bez jakékoli konkretizace. Pojem je možné vidět v § 4 odst. 1 AZ, který se zabývá zveřejněním a vydáním díla, § 12 AZ právo dílo užit je z hospodářského hlediska nejvýznamnějším a hlavním majetkovým autorským právem. Následující § 18 AZ je také důležitý. Zabývá se přímo sdělováním díla veřejnosti. Na základě toho, že daný pojem není legislativně definován, se budu snažit zjistit, kdy určitý okruh osob lze považovat za veřejnost a kdy nikoli. Mohly by totiž vznikat otázky například o tom, zda lze zaměstnance považovat za veřejnost podle autorského zákona, a zaměstnavatel by byl nucen uzavřít licenční smlouvu s kolektivním správcem.

Dále je důležitý pro výklad práva § 2358 OZ licenční smlouvy (není-li v licenční smlouvě sjednáno jinak, náleží autorovi licenční odměna)²⁹, § 71 AZ rozsah práva umělce, §76 AZ rozsah práva výrobce zvukového záznamu aj., které obsahují základní úpravu AZ, přesto se zde vyskytuje neurčitý pojem veřejnosti. Přesnou definici daného pojmu neobsahují ani mezinárodní smlouvy, ale vymezuje jej výklad soudní. Ústavněprávním základem ochrany literární, jiné umělecké a vědecké tvorby je především ústavní kulturní právo k výsledkům duševní tvůrčí činnosti (čl. 34 odst. 1 LPS).³⁰

²⁷ SRSTKA, Jiří. In: SRSTKA, Jiří a kol. *Autorské právo a práva související*. Praha: Leges, 2017. s. 98.

²⁸ TELEC, Ivo, TŮMA, Pavel. In: TELEC, Ivo, TŮMA, Pavel. *Autorský zákon (EVK)*. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2007, s. 216 (§ 18).

²⁹ Viz Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2007, sp. zn.: 1 As 36/2006-75.

³⁰ V mezinárodním právu srov. zejm. čl. 15 odst. 1 písm. C. Mezinárodního paktu o hospodářských, sociálních a kulturních právech ze dne 16. 12. 1966 (vyhl. č. 120/1976 Sb.) a mezinárodněprávně nezávazně (ledaže obyčejové) rovněž čl. 27 odst. 2 Všeobecné deklarace lidských práv ze dne 10. 12. 1948.

Nicméně tuzemská úprava vychází převážně z mezinárodních smluv, kterými je vázána Česká republika. K těmto je třeba také přihlídnout, jelikož cílem práce je najít nejvhodnější vyjádření pojmu veřejnost podle AZ. Zejména na základě skutečnosti členství České republiky v Evropské unii (tzv. informační směrnice³¹) a jiných smluv, jejichž části se převedly v podobě zákona do tuzemské úpravy (Bernská úmluva, WIPO, Římské smlouvy aj.). V komentářích z tohoto důvodu nalezneme mnoho odkazů právě na zmiňované smlouvy za účelem lepšího výkladu právní úpravy.

Jako za nejvýznamnější ze smluv a za přelomovou můžeme označit smlouvu Bernskou, díky které odstartovalo chránění autorských děl i přeshraničně.³² Lze zde vystopovat řadu principů, které se užívají dodnes. Pro mou práci je však důležité hlavně právo na sdělování veřejnosti, které obsahuje smlouva Bernská úmluva v čl. 8.³³ V souvislosti s pojmem „sdělování veřejnosti“ je třeba úvodem poznamenat, že se tento pojem nachází nejen v čl. 8 Bernské úmluvy, ale rovněž v unijní úpravě zejména v čl. 3 odst. 1 informační směrnice, a dále v mezinárodních smlouvách zejména v článku 12 Římské úmluvy³⁴, článku 15 Smlouvy WPPT³⁵ a čl. 14 odst. 1 Dohody TRIPS³⁶. Přitom pojem sdělování veřejnosti upravený unijními předpisy, musí být vykládán ve světle odpovídajících pojmů obsažených v uvedených mezinárodních smlouvách, a to takovým zároveň způsobem, aby s nimi byly i nadále v souladu. Dále je třeba rovněž s přihlídnout ke kontextu a systematice, v němž jsou takové pojmy užity, a ke sledovanému účelu příslušnými ustanoveními mezinárodních smluv v oblasti duševního vlastnictví.³⁷

Jedním ze základních ustanovení unijního práva zabývajících se pojmem veřejnost, je obsaženo již ve výše zmiňované informační směrnici, která v čl. 3 stanoví právo na sdělení děl veřejnosti a právo na zpřístupnění jiných předmětů ochrany veřejnosti. Čl. 3 informační směrnice zní: „*Členské státy poskytnou autorům výlučné právo udělit svolení nebo zakázat*

---

³¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2001/29/ES, ze dne 22. května 2001, Úř. Věst. L 167, 22/5/2001, s. 10-19. Dále jen jako „informační směrnice“.

³² Úmluva 286/1936, Bernská úmluva o ochraně literárních a uměleckých děl, čl. 5, 6 a další.

³³ *Bez újmy práv podle článku 11 odst. 1 bodu (i), 11 bis odst. 1 bodů (i) a (ii), 11ter odst. 1 bodu (ii), 14 odst. 1 Bernské úmluvy, mají autoři literárních a uměleckých děl výlučné právo udělit svolení k jakémukoli sdělování svých děl veřejnosti po drátě nebo bezdrátovými prostředky, včetně zpřístupňování svých děl veřejnosti takovým způsobem, že každý může mít přístup k těmto dílům na místě a v čase podle své individuální volby.*

³⁴ Mezinárodní úmluva o ochraně výkonných umělců, výrobců zvukových záznamů a rozhlasových organizací ze dne 26. října 1961 ve znění pozdější opravy (vyhláška ministerstva zahraničních věcí č. 192/1964 Sb.)

³⁵ Smlouva Světové organizace duševního vlastnictví o výkonech umělců a o zvukových záznamech (sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 48/2002 Sb. m. s.).

³⁶ Dohoda o obchodních aspektech práv duševního vlastnictví (TRIPS – Trade-related Aspects of Intellectual Property Rights) – Příloha 1C Dohody o zřízení Světové obchodní organizace (Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 191/1995 Sb., o sjednání Dohody o zřízení Světové obchodní organizace).

³⁷ Soudní dvůr: Rozsudek za dne 15. 3. 2012, *SCF v Marco del Corso*, C-135/10, bod 55.

jakékoliv sdělení jejich děl veřejnosti po drátě nebo bezdrátově takovým způsobem, že každý jednotlivec ze strany veřejnosti má k těmto dílům přístup z místa a v době, které si zvolí.“ Jde o přímou ukázkou toho, že obecně je autorské dílo chráněno před veřejností v rámci celé Evropské unie. Nicméně opět nikde v předpise ani důvodové zprávě nenalezne přesné určení toho, kdo je onou veřejností. S tímto ustanovením se často setkáváme v judikatuře SDEU, jelikož jde o unijní institut, který je třeba vykládat v souladu s účely a cíli unijního práva ve všech členských státech.

Jak je vidět, právní úprava je obsažena v mnohých předpisech, nicméně definice pojmu veřejnost nám stále chybí. Jako další zdroj mohu uvést soudní judikaturu. V jednom ze svých rozhodnutí SDEU vyjádřil pojem veřejnost, na který odkazuje čl. 3 odst. 1 informační směrnice tak, že se jedná o blíže neurčený počet potenciálních diváků či posluchačů a kromě toho je vyžadován dosti vysoký počet osob (rozsudek SDEU ve věci *ITV Broadcasting a další*, bod 32)³⁸, etc.

„Pojem veřejnost tedy nelze vykládat podle tuzemské úpravy, evropské či dle mezinárodních smluv samostatně a odděleně. Je nutno všechny spojit nejen ve znění, ale i kontextu a zabývat se cíli, ke kterým směřují. A teprve při této kumulaci předpisů je možné dojít ke správnému výkladu práva. Z tohoto principu vychází i SDEU při vydávání svých rozhodnutí. Je to jedno ze základních výkladových pravidel ustálené judikatury citované v několika rozhodnutích.“³⁹

Závěrem lze říci, že pojem veřejnosti není zákonem definován ve většině členských států EU, snad s výjimkou SRN.⁴⁰ Výklad pojmu je přenechán na soudy, a to i z toho důvodu, že trvalá definice by zřejmě byla neudržitelná vzhledem k rychlému vývoji technologií. Soudy pak včetně SDEU dospívají k dalším a novým výkladům pojmu veřejnost, jako například v případě kabelového přenosu, kdy diváci kabelové televize byly soudem označeny jako tzv. „nová veřejnost“, a to z toho důvodu, že provozovatelé za účelem zisku vstupují mezi vysílatele a spotřebitele/odběratele.⁴¹ Vznikají nám tedy v souvislosti s výkladem pojmu veřejnost další teoretická pojmenování.

---

³⁸ Soudní dvůr: Rozsudek ze dne 7. 3. 2013, *ITV Broadcasting a další*, C-607/11.

³⁹ Viz Soudní dvůr: Rozsudek ze dne 22. 10. 2009, *Bogiatzi v Deutscher Luftpool*, Sb. rozh. s. I-10185, C-301/08, bod 23.

⁴⁰ SRSTKA, Jiří. In: SRSTKA, Jiří a kol. *Autorské právo a práva související*. Praha: Leges, 2017. s. 98.

⁴¹ Tamtéž.

5 Judikatura

Tato část práce se zabývá konkrétními případy a následnými rozhodnutími soudu o dané problematice. Jelikož samotné vymezení pojmu veřejnost v tuzemském autorském zákoně nenalezneme, navíc i zahraniční zákonodárství či předpisy EU ho nespecifikují, je nutné pro závěr práce vyvodit určité charakteristické rysy veřejnosti, které budou ve finále porovnávány. Vybrala jsem jeden judikát Evropského soudního dvora, který se přímo dotýká sporu na území České republiky a následně zahraniční rozhodnutí, která nám pomohou objasnit rozsah pojmu sdělování díla veřejnosti. V poslední řadě pak uvádím i Stanovisko odboru autorského práva Ministerstva kultury.

5.1 Ochranný svaz autorský vs. Mariánské lázně

Když v roce 2005 nabyla účinnosti novela autorského zákona upravující výjimku pro zdravotnická zařízení, která byla spojená s užitím díla provozováním jeho rozhlasového nebo televizního vysílání umístěním televizních a rádiových přijímačů na jejich pokojích, okamžitě se rozhořel spor mezi Ochranným svazem autorským pro práva k dílům hudebním, z. s. (dále jen „OSA“) a Léčebnými lázněmi Mariánské Lázně o to, zda by se tato výjimka měla týkat i lázeňských zařízení. Novela obsahovala dvě podmínky pro udělení výjimky, a to, že musí jít o zdravotnické zařízení a zároveň musí být na pokoji poskytována zdravotnická péče. Lázně jsou bezpochyby zdravotnickým zařízením. První podmínka tedy byla naplněna. Spor byl tedy postaven na druhé podmínce, tedy na poskytování zdravotnické péče na pokojích.⁴²

OSA se po Mariánských Lázních a.s. domáhala zaplacení částky ve výši 546 995,- Kč se zákonným úrokem z prodlení. A to z toho důvodu, že dotyčná společnost měla v žalovaném období (tj. od 1. května 2008 do 31. prosince 2009) umístěny na pokojích svých lázeňských zařízení televizní a rozhlasové přístroje, kterými svým pacientům neoprávněně zpřístupňovala díla spravovaná OSA, když s OSA neuzavřela licenční smlouvu. OSA tvrdila, že § 23 AZ v části, která stanoví výjimku z placení autorských odměn pro zdravotnická zařízení při výkonu zdravotní péče, odporuje informační směrnici.⁴³

Poměrně zajímavé přitom bylo, že soudní rozhodnutí vydaná dříve před touto kauzou se diametrálně lišila, a to dokonce i v rámci téhož soudu. Například českobudějovický krajský soud rozhodl ve sporu mezi kolektivním správcem a jedněmi z třeboňských lázní, že autorské odměny mají lázně zaplatit. O několik měsíců později ve sporu jiného kolektivního správce

---

⁴² BŘÍZA, Petr, GANTNER, Filip. *Lázně by měly platit za televize a rádia na pokojích* [online]. Pravniradce.ihned.cz, 14. 8. 2014. [cit. 5. 6. 2018]. Dostupné na <<https://pravniradce.ihned.cz/c1-62643570-sdeu-lazne-by-mely-platit-za-televize-a-radia-na-pokojich>>.

⁴³ Soudní dvůr: rozsudek ze dne 27. 2. 2014, *OSA v Mariánské lázně*, ve věci: C-351/12, bod 11.

proti týmž lázním naopak konstatoval, že lázně nic platit nemusí.⁴⁴ Tato situace ani jednu ze stran netěšila, proces se zdál být nekonečný. Nakonec se Krajský soud v Plzni obrátil na Soudní dvůr Evropské unie (dále jen „SDEU“) s předběžnou otázkou, jelikož si nebyl řešením této otázky jistý.

Ve svém rozhodnutí ze dne 27. 2. 2014 se SDEU⁴⁵ jasně přiklonil na stranu OSA. Z rozhodnutí vyplývá, že Česká republika neměla oprávnění udělit výjimku z placení autorských odměn zdravotním zařízením, jelikož je toto ustanovení proti právu Evropské Unie. K tomu se i vyjádřil sám předseda představenstva OSA, Roman Strejček: „*Od samého počátku říkáme, že česká výjimka je v rozporu s evropským právem. SDEU rozhodl v souladu s běžnou praxí aplikovanou v jiných evropských zemích. Vždy jsme tvrdili, že lázně jsou podnikatelské subjekty jako například hotely. Řada lázeňských domů se orientuje na zahraniční klientelu. Není proto důvod, aby lázně měly jiné podmínky než hotely, které běžně uzavírají smlouvy s kolektivními správci*“.⁴⁶ OSA následně po rozhodnutí SDEU vedla soudní spory s mnohými lázeňskými zařízeními, a to i za minulá období.⁴⁷

Při rozhodování o předběžné otázce vycházel SDEU z informační směrnice, přičemž bod 23 odůvodnění informační směrnice uvádí: „*Tato směrnice by měla pokračovat v harmonizaci práva autora na sdělování veřejnosti. Tímto právem by se v širokém smyslu mělo rozumět veškeré sdělování veřejnosti nepřítomné v místě, ze kterého sdělování vychází. Toto právo by mělo zahrnovat jakékoli sdělování nebo přenos [jakýkoli přenos nebo další přenos] díla pro veřejnost po drátě nebo bezdrátově, včetně vysílání. Toto právo by nemělo zahrnovat žádné jiné úkony.*“

SDEU se jasně přiklání na stranu OSA, když ve svém rozhodnutí v bodě č. 24 uvádí, že jak po právu uvádí OSA, česká vláda a Evropská komise, je třeba vnímat, že ke „sdělování veřejnosti“ ve smyslu čl. 3 odst. 1 informační směrnice dochází, umožní-li provozovatel lázeňského zařízení, svým pacientům přístup k vysílaným dílům prostřednictvím televizních či rozhlasových přijímačů. Tím, že šíří pomocí tlapačů do pokojů hostů/pacientů tohoto zařízení přijímaný signál přenášející chráněná díla. Pojem „sdělování“ je třeba předně chápat tak, že v sobě obsahuje jakékoli možné zprostředkování chráněných děl bez ohledu na použitý

---

⁴⁴ BŘÍZA, Petr, GANTNER, Filip. *Lázně by měly platit za televize a rádia na pokojích* [online]. Pravniradce.ihned.cz, 14. 8. 2014. [cit. 5. 6. 2018]. Dostupné na <<https://pravniradce.ihned.cz/c1-62643570-sdeu-lazne-by-mely-platit-za-televize-a-radia-na-pokojich>>.

⁴⁵ Soudní dvůr: rozsudek ze dne 27. 2. 2014, *OSA v Mariánské lázně*, ve věci: C-351/12.

⁴⁶ Oddělení komunikace OSA, *Brusel se přiklonil na stranu OSA ve sporu s lázněmi* [online]. Osa.cz, 27. 2. 2014. [cit. 5. 6. 2018]. Dostupné na <<http://www.osa.cz/vsechny-novinky/2014/rozsudek-sdeu-ve-sporu-osa-vs-1%C3%A1zn%C4%9B.aspx>>.

⁴⁷ Tamtéž.

technologický proces nebo technický prostředek (k tomu rozsudek ze dne 4. října 2011, Football Association Premier League a další, C-403/08 a C-429/08, Sb. rozh. s. I-9083, bod 193).

Provozovatel lázeňského zařízení, jakým je v tomto případě provozovatel Mariánských lázní, který vědomě a úmyslně poskytuje díla chráněná AZ prostřednictvím zpřístupnění signálu pomocí televizních nebo rozhlasových přijímačů v pokojích pacientů tohoto zařízení, proto provádí sdělování ve smyslu AZ (v tomto smyslu odkazuje na výše uvedený rozsudek Football Association Premier League a další, bod 196, jakož i rozsudek ze dne 15. března 2012, Phonographic Performance (Ireland), C-162/10, bod 40).

Tuzemské soudy by už měly nadále respektovat a aplikovat rozhodnutí SDEU ve prospěch OSA, jelikož rozhodnutí SDEU je závazné přímo v případě předběžné otázky pro strany sporu. Pro jiné případy není zakotvena přímá závaznost, ale judikatura SDEU by měla jít členským soudům příkladem, odchylky by měly být minimální. Závaznost pramení z důvodu členství v Evropské unii či podepsání jiných již zmiňovaných mezinárodních smluv upravující ochranu děl, které jsou duševním vlastnictvím autora i na území jiného státu. Lázně jsou tedy povinny uzavřít licenční smlouvy s autory děl, které chtějí šířit v lázeňských pokojích. Nastává zde velký obrat v autorském právu, kdy se na část zdravotnických zařízení pohlíží spíše jako na hotelové pokoje (viz rozhodnutí SGAE vs. Rafael Hoteles a.s. níže sub. 3.2).

Jako následnou související judikaturu uvádím rozsudek Nejvyššího soudu⁴⁸, jehož právní věta zní: *„Výjimka uvedená v poslední větě § 23 autorského zákona, podle níž za provozování rozhlasového a televizního vysílání se podle § 18 odst. 3 téhož zákona rovněž nepovažuje zpřístupňování díla pacientům při poskytování zdravotní péče ve zdravotních zařízeních, se obecně nevztahuje na pacienty ubytované v lázeňských zařízeních. I v těchto případech se jedná o provozování rozhlasového a televizního vysílání; proto kolektivnímu správci, zastupujícímu autory, přísluší oprávnění udělovat souhlas ke zpřístupňování děl lázeňskými zařízeními stejně jako sjednávat a vybírat autorské odměny za jejich užití a domáhat se nároků na vydání bezdůvodného obohacení z neoprávněného užití těchto děl.“*

Z tohoto případu vyplývá, že za veřejnost se v autorském právu považuje nestálá skupina osob měnící se na pokojích. Tato skupina nemá žádný charakterový znak. Neutváří se zároveň v čase ani nejsou známy žádné vztahy subjektů. Pacienti se v lázních neustále mění, délka jejich procedur není stejná a zároveň se nejedná o jasně specifikovanou skupinu obyvatelstva, která by se dala dělit dle stáří, pohlaví či jiných sociálních aspektů.

---

⁴⁸ Rozsudek Nejvyššího soudu, ze dne 14. 10. 2015, sp. zn.: 31 Cdo 3093/2013.

5.2 SGAE vs. Rafael Hoteles

Dalším obdobným rozhodnutím byl případ SGAE vs. Rafael Hoteles⁴⁹, kde soud rozhodl v neprospěch hotelu. Objevuje se zde poprvé v judikatuře SDEU výklad pojmu sdělování veřejnosti v souvislosti s možným zlepšením hospodářské či ekonomické situace. Nejvýrazněji tento výkladový přístup zaznívá z bodu 44 rozhodnutí, kde se uvádí: „... *zprostředkování přístupu k dílu vysílanému rozhlasem či televizí hotelovým zařízením jeho klientům musí být považováno za poskytnutí dodatečné služby s cílem dosažení určitého zisku. Nelze totiž vážně zpochybnit, že nabídka této služby ovlivňuje úroveň hotelu, a tím i cenu pokojů. Proto, i za předpokladu, jak uplatňuje Komise Evropských společenství, že sledování zisku jako cíle není podmínkou nezbytnou pro existenci sdělování veřejnosti, je v každém případě prokázáno, že zisková povaha sdělování, za takových okolností jako v původním řízení, existuje.*“⁵⁰

Dá se říci, že tato podmínka vyplývá a je obsažena i v platném znění AZ, přesněji v ustanovení § 98e odst. 3.⁵¹ Není zde však přímo upraven pojem veřejnosti, proto můžeme ustanovení pouze vztahovat na daný případ, vycházet z něj přímo při nárokování odměn při neoprávněním užití příjemců však není možné. Tuzemské AZ nám tedy danou otázku neřeší.

Kromě zavedení znaku potencionálního zlepšení hospodářské či ekonomické situace ve vztahu ke sdělování veřejnosti, v tomto rozhodnutí SDEU přichází i s dalším termínem a tím je tzv. nová veřejnost. Za klíčové body předmětného rozhodnutí k výkladu pojmu sdělování veřejnosti pak považují bod 41 a 42. V bodě 41 rozhodnutí odkazuje SDEU na průvodce⁵² Bernskou úmluvou. Průvodce je výkladový dokument vypracovaný organizací WIPO⁵³, který není právně závazný, nicméně přispívá k výkladu Bernské úmluvy. Jakmile autor udělí souhlas k vysílání jeho díla rozhlasem či televizí, zohledňuje k okamžiku udělení souhlasu pouze přímé uživatele. To znamená jen držitele přijímačů, kteří v soukromé sféře (tzv. jednotlivě nebo v soukromém či rodinném kruhu) přijímají jednotlivé pořady. Podle průvodce Bernskou úmluvou, jakmile k tomuto příjmu dochází ve veřejné sféře (tím je myšlen širší okruh obecnstva, než jak je charakterizována sféra soukromá), už nejde o příjem v rozsahu uděleném souhlasem autora. Vysílané dílo je dále sdělováno nové veřejnosti, se kterou autor v době udělení souhlasu k užití nepočítal. Šíření nové veřejnosti, která může dílo využívat k poslechu

⁴⁹ Soudní dvůr: rozsudek ze dne 7. 12. 2006, *SGAE v Rafael Hoteles*, C-306/05, Sb. rozh. s. I-11519.

⁵⁰ Soudní dvůr: rozsudek ze dne 7. 12. 2006, *SGAE v Rafael Hoteles*, C-306/05, Sb. rozh. s. I-11519, bod 44.

⁵¹ Vyžadujícím, aby kolektivní správce při uzavírání licenčních smluv a stanovení sazeb přihlédl k hospodářskému nebo obchodnímu prospěchu získanému užitím díla.

⁵² Dokument průvodce je dostupný zde: <http://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_615.pdf>.

⁵³ Světová organizace duševního vlastnictví.

nebo sledování pořadu prostřednictvím tlapačů nebo podobných zařízení, někdy i za účelem dosažení hospodářského zisku, již není pouhým příjmem samotného pořadu. Tento veřejný příjem potom dává podnět k využití výlučného práva autora ke svolení tohoto příjmu.

Klienti hotelového zařízení přitom představují výše zmíněnou novou veřejnost. Rozhodnutí dále aplikuje pojem nové veřejnosti a říká, že „rozšiřování díla vysílaného rozhlasem či televizí pro tyto klienty prostřednictvím televizních přijímačů totiž nepředstavuje pouhý technický prostředek směřující k zajištění nebo zlepšení příjmu původního pořadu v oblasti pokrytí signálem. Naopak, hotelové zařízení je subjektem, který zprostředkovává při plném vědomí důsledků svého chování svým klientům přístup k chráněnému dílu. Při neexistenci tohoto zprostředkování by totiž tito klienti v zásadě nemohli mít požitek z vysílaného díla, přestože by se nacházeli uvnitř uvedené oblasti“.⁵⁴

Ve vztahu k tomuto judikátu je nutno zdůraznit, že se zde objevuje pojem nové veřejnosti. K zavedení pojmu došlo z toho důvodu, že se jedná o takovou veřejnost, se kterou autor při udělení oprávnění sdělování veřejnosti nemohl počítat. Z toho důvodu poté vznikají nová práva autora na licencování jeho díla. Pojem nová veřejnost se poprvé objevil ve výše zmíněném průvodci, kde je na straně 69 diskutováno, zda souhlas daný licenční smlouvou autorem vysílací organizací zahrnuje i komerční užití vysílání na veřejných místech (např. v kavárnách, restauracích, barech, obchodech, vlacích atd.). Průvodce dospívá k závěru, že nikoli. Uvádí, že v těchto komerčních případech je vytvořeno „dodatečné publikum“ („additional audience“), takže dílo je zpřístupňováno uživatelům/konzumentům odlišným od těch, které bral autor dříve v úvahu, když udílel původní souhlas prostřednictvím licenční smlouvy. Jeho svolení totiž zahrnovalo pouze příjem signálu vysílání v soukromé sféře. Pokud je vysílání sdělováno širšímu okruhu veřejnosti, autor by měl mít kontrolu nad takovým zpřístupňováním díla nové veřejnosti. Klienty hotelu lze označit za novou veřejnost.

České soudy nadále vykládají danou problematiku v souladu s uvedeným rozhodnutím. Příkladem uvádím rozhodnutí Nejvyššího soudu⁵⁵, které říká, že: „Ten, kdo zpřístupňuje díla současným, úplným a nezměněným přenosem vysílání díla televizí bezdrátově nebo po drátě, má povinnost získat od majitelů příslušných autorských práv povolení k jejich užití i v případě, pokud zpřístupňuje díla a jiné předměty nové veřejnosti, tj. pokud rozšiřuje okruh osob, které mají k televizním pořadům přístup.“

S ohledem na výše uvedené můžeme tvrdit, že lázně ve vývoji judikatury SDEU následovaly hotelové pokoje. Argumentace je velice podobná. Rozdíl spatřuji snad jen v tom,

---

⁵⁴ Soudní dvůr: rozsudek ze dne 7. 12. 2006, SGAE v Rafael Hoteles, C-306/05, Sb. rozh. s. I-11519, bod 42.

⁵⁵ Rozsudek Nejvyššího soudu, ze dne 16. 9. 2015, sp. zn. 30 Cdo 796/2015.

že na lázně se dá spíše pohlížet jako na lékařská zařízení. Veřejností je možné tedy chápat neurčitou skupinu více osob, která v hotelu či na veřejném prostranství úmyslně poslouchá či sleduje danou stanici v daném čase. Toto pravidlo se však váže ještě na podmínku, aby osoba, která je vlastníkem přijímače, z produkce potencionálně profitovala. A to tak, že například cena uvedená v rámci hotelového balíčku za pokoj s televizí je navýšena. Není třeba přímo specifikovat položku nebo psát, že příplatek je vybírán přímo na média. Jedná se o nezákonné obohacování, pokud majitel nemá uzavřenou platnou licenční smlouvu, která by jeho činnost legalizovala.

5.3 SCF (Società Consortile Fonografici) vs. Marco del Corso

Dalším významným mezníkem bylo rozhodnutí SDEU ve věci C-135/10 ze dne 15. března 2012. V tomto případě se SDEU zabýval, je-li možné označit přehrávání rádia v soukromé ordinaci zubaře (Marco del Corso) bez platné licenční smlouvy za sdělování veřejnosti. Za veřejnost v tomto případě byli bráni pacienti, kteří se nacházeli v prostorách ordinace a poslouchali hudbu, kterou doktor pouštěl.

Hlavní otázku, kterou si zde SDEU položil bylo, zdali je možné vztáhnou článek 8 informační směrnice na bezplatné šíření zvukového záznamu v ordinaci zubního lékaře nezávisle na vůli pacientů takové dílo poslouchat. A v souvislosti s tím, zda takové jednání zakládá právo na autorské odměny.⁵⁶ S přihlédnutím ke smlouvám WIPO a Bernské úmluvě rozhodne SDEU v závěru ve prospěch dentisty. Zajímavé je, že tak soud rozhodl, i když v daném případě generální advokátka Verici Trstenjak došla k opačnému závěru.⁵⁷

Bod 51 daného rozhodnutí uvádí, že: „*pokud jde o otázku vztahů mezi pojmy „sdělování veřejnosti“ uvedenými jednak v Dohodě TRIPS, Smlouvě WPPT a Římské úmluvě, a jednak ve směrnících 92/100 a 2001/29, je důležité připomenout, že podle ustálené judikatury Soudního dvora musí být předpisy unijního práva vykládány v největším možném rozsahu ve světle práva mezinárodního, zejména týkají-li se takové předpisy právě provádění mezinárodní dohody uzavřené Unií (viz zejména rozsudky ze dne 14. července 1998, Bettati, C-341/95, Recueil, s. I-4355, bod 20, a ze dne 7. prosince 2006, SGAE, C-306/05, Sb. rozh. s. I-11519, bod 35).“*

V daném případě je důležité uvést, že cílem ustanovení čl. 8 odst. 2 směrnice 92/100 je podle textu směrnice zajistit, že uživatel zaplatí výkonným umělcům a výrobcům zvukových záznamů spravedlivou odměnu, a to v i za situace, kdy bude zvukový záznam vydaný k obchodním účelům nebo rozmnoženiny takového záznamu užit k bezdrátovému vysílání nebo

⁵⁶ Soudní dvůr: Rozsudek ze dne 15. 3. 2012, *SCF v Marco del Corso*, C-135/10, bod 64.

⁵⁷ Stanovisko generální advokátky Verici Trstenjak přednesené dne 29. 6. 2011. *Società Consortile Fonografici (SCF) proti Marcu Del Corsovi*. Věc C-135/10.

jakémukoliv jinému sdělování veřejnosti. V tomto ohledu Marco Del Corso nikdy neuznal, že by se dopustil prostřednictvím svého rozhlasového přijímače umístěného ve svém kabinetu zubního lékaře šíření chráněných zvukových záznamů pro své pacienty. A to tím spíše, když za takové šíření nebylo od těchto pacientů nikdy požadováno žádné vstupné.⁵⁸

Při snaze charakterizovat v daném případě veřejnost vycházel SDEU ze dvou podmínek (i) odkazuje na neurčitý počet potencionálních posluchačů a (ii) aplikuje ho na tak vysoký počet osob, aby se dalo hovořit o veřejnosti.⁵⁹ Co se týká pojmu vysoký počet, dá se dedukcí vycházet z toho, že je stanovený pomyslný práh, který z pojmu vyřazuje malý, zanedbatelný počet dotčených osob.

Marco del Corso dále převážně argumentoval tím, že pouštěním rádia se žádného porušování zákona nedopouští. Jelikož právě rádia platí odměny autorům vysílaných děl, tedy je z této povinnosti osvobozen. SDEU zde rozvádí předchozí charakteristiku, kdy uvádí: „*Je tedy třeba vycházet z toho, že veřejností, které je sdělení určeno, je jednak cílová veřejnost určená uživatelem, a jednak veřejnost tím či oním způsobem vnímavá k jeho sdělení a nikoli náhodně zachycená*“.⁶⁰

SDEU konkrétně v bodě 90 daného rozhodnutí odkazuje na svá dřívější rozhodnutí a jimi argumentuje. Říká, že „*zprostředkování přístupu k dílu vysílanému rozhlasem či televizí provozovatelem hotelového zařízení pro jeho hosty musí být považováno za poskytnutí služby nad rámec s cílem dosažení určitého prospěchu v rozsahu, v němž nabídka této služby ovlivňuje úroveň hotelového zařízení, a tím i cenu pokojů*“.⁶¹ Podobně SDEU čerpá ze svého dalšího obdobného rozhodnutí, když uvádí následující: „*... provozovatel restauračního zařízení přenáší díla vysílaná rozhlasem či televizí za účelem ovlivnění návštěvnosti a že se tento přenos může odrážet v návštěvnosti tohoto zařízení a potažmo v jeho hospodářských výsledcích*“.⁶² Dochází k závěru, že šíření prostřednictvím rádia u dentisty tuto podmínku prospěchu nenaplnuje.

Lze dovodit, že počet pacientů je stálý. Jelikož se nejedná o veřejnou, ale soukromou ordinaci, dá se předpokládat, že jejich klientela je neměnná. Počet osob, které se ve stejném čase vyskytují v ordinaci či před v čekárně, nelze považovat za veřejnost z důvodu jejich nízkého počtu. Konečným kritériem by mohla být skutečnost, že žádný z pacientů nechodí

---

⁵⁸ Soudní dvůr: Rozsudek za dne 15. března 2012, *SCF v Marco del Corso*, C-135/10, bod 65.

⁵⁹ SMITH, Joel, FREEL, Alex. The dental surgery, the hotel bedroom and 'communication to the public'. *Journal of Intellectual Property Law & Practice*, vydání 9, svazek 7, s. 641–642.

⁶⁰ Soudní dvůr: Rozsudek ze dne 15. března 2012, *SCF v Marco del Corso*, C-135/10, bod 93.

⁶¹ Soudní dvůr: Rozsudek ze dne 7. 12. 2006, *SGAE v Rafael Hoteles*, C-306/05, Sb. rozh. s. I-11519, bod 44.

⁶² Soudní dvůr: Rozsudek ze dne 4. října 2011, *Football Association Premier League a další*, Sb. rozh. s. I-09083, C-403/08, bod 205.

k zubaři za účelem poslechu písní z jeho přijímače. Zároveň doktor nemá žádný ekonomický prospěch za šíření hudby. Proto zde SDEU neshledal žádné porušení autorských práv.

5.4 Svensson vs. Retriever Sverige AB

Rozhodnutí Svensson je dalším důležitým rozhodnutím týkající se pojmu veřejnosti. Toto rozhodnutí pracuje s hypertextovými odkazy na uveřejněné novinové články, kdy novinové články byly původně zveřejňovány oprávněně se souhlasem autorů na internetové stránce novin a následně sdělovány na stránkách jiných. V bodě 28 rozhodnutí SDEU dal najevo, že ke sdělování veřejnosti dotčené v původním řízení, není svolení nositelů autorského práva při neexistenci nové veřejnosti nutné.⁶³

„Takovým sdělování veřejnosti, jako je sdělování dotčené v původním řízení je myšleno sdělování tzv. nikoli nové veřejnosti, jak je doktrínálně dovozeno již rozhodnutími ve věcech SGAE. Podstata nové veřejnosti spočívá v tom, že pro účely sdělování díla veřejnosti ve smyslu směrnice 2001/29/ES je dle SDEU nutné posuzovat, zda je dílo zpřístupňováno osobám (veřejnosti), které nemohl zamýšlet ten, kdo dílo poprvé zveřejnil.“⁶⁴

Soud v daném rozhodnutí dospěl k závěru, že odkazy na volně publikovaná díla nepotřebují nutně svolení autora. SDEU v rozhodnutí přichází s dvoustupňovým testem: o sdělování díla veřejnosti se jedná tehdy, je-li současně přítomen prvek sdělování díla a toto dílo je sdělováno veřejnosti. Co se týče výkladu pojmu sdělování veřejnosti, přiklání se SDEU k širokému výkladu, a to zejména v zájmu zajištění vysoké úrovně ochrany autorských práv. Ke sdělování díla tedy podle něj dochází vždy, je-li dílo veřejnosti zpřístupněno takovým způsobem, aby osoby, které veřejnost tvoří, mohly mít k tomuto dílu přístup, přičemž není rozhodující, zda této možnosti využijí či nikoli. Pokud dané rozhodnutí srovnáme s dosavadní judikaturou v prostředí internetu zjistíme, že SDEU opustil stanovený požadavek reálného přenosu chráněného díla. SDEU případ uzavřel tím, že poskytnutí chráněného díla prostřednictvím hypertextových odkazů za okolností, které nastaly v daném případě, musí být kvalifikováno jako zpřístupnění, a tedy sdělování ve smyslu Informační směrnice.⁶⁵

Co se týká pojmu veřejnost, tak podle SDEU lze charakterizovat veřejnost jako blíže neurčený počet potenciálních adresátů, který je současně dosti vysokým počet osob. Sdělování

---

⁶³ Soudní dvůr: Rozsudek ze dne 13. února 2014, *Nils Svensson a další v Retriever Sverige AB*, C-466/12, bod 28.

⁶⁴ LOUČKA, Martin. *SDEU C-348/13 – BestWater International a C-466/12 Svensson [online]*. Lawportal.cz, 31. 10. 2014. [cit. 1. 7. 2018]. Dostupné na <<http://www.lawportal.cz/sdeu-c-34813-bestwater-international-a-c-46612-svensson/>>.

⁶⁵ JAROLÍMKOVÁ, Andrea. *Ukázal evropský soud světlo na konci hyperlinkového tunelu?* [online]. Lupa.cz, 14. 2. 2014. [cit. 21. 6. 2018]. Dostupné na <<http://www.lupa.cz/clanky/ukazal-evropsky-soud-svetlo-na-konci-hyperlinkoveho-tunelu/>>.

díla veřejnosti provozovatelem internetové stránky prostřednictvím hypertextových odkazů přitom míří na všechny možné uživatele této stránky (tj. neurčený a vysoký počet adresátů) a ke sdělování díla veřejnosti tedy nepochybně dochází. SDEU v souladu se svou rozhodovací praxí v případě, že dílo bylo už jednou zveřejněno na stránce s neomezeným přístupem, považuje za nutné, aby šlo sdělování díla nové veřejnosti. Novou veřejností je podle SDEU veřejnost, kterou nositelé autorského práva nebrali a nemohli vzít v potaz při udělení souhlasu k prvotnímu sdělení veřejnosti. Zde však nedochází prostřednictvím odkazů k sdělování nové veřejnosti. Jestliže nositelé autorských práv dají souhlas s uveřejněním díla na internetové stránce s neomezeným přístupem, musí brát při prvotním souhlasu v potaz možné šíření této stránky právě prostřednictvím odkazů. K takovému odkazování pak souhlas nositelů práv není již nutný.⁶⁶

K tomuto rozhodnutí vydala organizace ALAI⁶⁷ stanovisko dne 17. 9. 2014, kde uvádí, že takovýto přístup SDEU může být v rozporu nejen s předchozí judikaturou samotného SDEU, ale i s textem Informační směrnice, Bernskou úmluvou a dalšími mezinárodními úmluvami týkajícími se práv duševního vlastnictví. Nehledě na to, že kritérium nové veřejnosti není právně zakotveno v žádném ze zmiňovaných předpisů a jde pouze o teoretický pojem vytvořený judikaturou SDEU. V důsledku by mohlo dojít k vytvoření nových technických ochranných označení, aby se zabránilo možnému spadnutí do režimu nové veřejnosti a čerpání výlučného práva autora na sdělování veřejnosti.⁶⁸ Nicméně nelze očekávat, že by SDEU v dohledné době své rozhodnutí chtěl revidovat, a tak se národní soudy danému rozhodnutí musí podřídít.

5.5 Land Nordrhein-Westfalen vs. Dirk Renckhoff

V daném případě žaloval fotograf Dick Renckhoff za sdělování jeho fotografie na internetových stránkách střední školy v Severním Porýní-Vestfálsku. Na stránkách školy byla jeho fotografie přidána jako součást referátu jejich žákyně. Žaloba byla tedy ve věci užití bez svolení fotografie – vytvořené D. Renckhoffem a volně dostupné na internetových stránkách – žákyní školy nacházející se na území uvedené spolkové země pro účely ilustrace školního referátu zveřejněného touto školou na jiných internetových stránkách.⁶⁹

Předběžná otázka Spolkového soudního dvora v Německu se týkala výkladu čl. 3 odst. 1 informační směrnice. SDEU se zde vrací ke klasickému dvoustupňovému testu, který při

---

66 Tamtéž.

67 ALAI (Association Littéraire et Artistique Internationale) je mezinárodní učenou společností pro zkoumání otázek autorského práva se sídlem v Paříži.

68 GARTNER, Filip. *Je umístění hypertextového odkazu na internetové stránky porušením autorských práv?* [online]. Epravo.cz, 2. 6. 2015. [cit. 21. 6. 2018]. Dostupné na < <http://www.epravo.cz/top/clanky/je-umistenihypertextoveho-odkazu-na-internetove-stranky-porusenim-autorskych-prav-98010.html?mail>>.

69 Soudní dvůr: Rozsudek ze dne 7. srpna 2018, Land Nordrhein-Westfalen v Dirk Renckhoff, C-161/17.

výkladu čl. 3 informační směrnice užívá. Prvním krokem je, zda jde v tomto případě o sdělování. Přičemž k tomu, aby bylo dílo sdělováno postačuje, aby dílo bylo zpřístupněno veřejnosti takovým způsobem, že osoby, které ji tvoří, mohou mít k dílu přístup, aniž je rozhodující, zda této možnosti využijí či nikoli.⁷⁰ Druhým krokem testu, který musí být splněn je, že se musí jednat o veřejnost v pojetí autorského práva. Z judikatury uvedené výše vyplývá, že o veřejnost se jedná, pokud jde o blíže neurčitý počet potencionálních adresátů, který je zároveň počet vysoký. Jde tedy o sdělování veřejnosti, nicméně sám fotograf své dílo už zveřejnil prostřednictvím internetových stránek, a tak je třeba zjistit, zda prostřednictvím žákyně došlo ke sdělování nové veřejnosti odlišné od původní, nebo zda bylo dílo šířeno jinou technologií, než ke které dal autor souhlas.

K tomu SDEU v bodě 24 rozhodnutí sděluje, že: *„aby mohlo být sdělování chráněného díla kvalifikováno jako sdělování veřejnosti, musí být chráněné dílo rovněž sděleno specifickou technologií odlišnou od technologií, které byly dosud používány, nebo nové veřejnosti, tj. veřejnosti, kterou nositelé autorského práva nebrali v potaz při udělení svolení k prvotnímu sdělení jejich díla veřejnosti.“* V projednávaném případě byla nejprve fotografie stáhnuta ze serveru, na který byla fotografie nahrána se souhlasem fotografa, a následně nahrána na server školy. Je tedy nesporné, že sdělení bylo uskutečněné stejnou technologií. Hlavní otázkou, kterou musel SDEU vyřešit tedy bylo, zda můžeme v tomto případě hovořit o sdělování nové veřejnosti.

Německé soudy v původních řízeních měli za to, že okolnost, že fotografie byla již bez omezení přístupná na internetu před tím, není relevantní, a to z toho důvodu, že rozmnožení fotografie na serveru a její zpřístupnění veřejnosti na internetových stránkách školy vedlo k oddělení díla od prvotního zveřejnění na cestovatelských internetových stránkách.⁷¹ K tomuto názoru se přiklání i SDEU, kdy v bodě 30 rozhodnutí říká, že: *„účinkem takového zpřístupnění na jiných internetových stránkách, než jsou stránky, na kterých došlo k prvotnímu sdělení, by mohlo být znemožněno, nebo přinejmenším značné ztížení toho, aby nositel vykonal své právo preventivní povahy vyžadovat, aby bylo ukončeno sdělování díla, případně odstraněním díla z uvedených internetových stránek, na kterých bylo sděleno s jeho svolením nebo odnětím svolení, které dříve udělil třetí osobě.“* Dále připomíná, že autor díla musí mít možnost ukončit výkon svých práv na využívání tohoto díla v internetovém prostředí třetí osobou, a zakázat ji tak jakékoli budoucí užití v takové podobě, aniž se musí předem podřídit dalším formalitám.

---

⁷⁰ Srov. Soudní dvůr: Rozsudek ze dne 13. února 2014, *Nils Svensson a další v. Retriever Sverige AB*, C-466/12, bod 19.

⁷¹ Soudní dvůr: Rozsudek ze dne 7. srpna 2018, *Land Nordrhein-Westfalen v Dirk Renckhoff*, C-161/17, bod: 10.

Článek 3 odst. 3 informační směrnice navíc přímo stanoví, že právo na sdělování veřejnosti se nevyčerpá zpřístupněním nebo sdělením veřejnosti. Nelze tedy mít za to, že když fotograf dá svolení užít jeho dílo cestovatelské internetové stránce veřejně, dává jej také i ostatním osobám, které fotku na internetu objeví. Pokud by tomu tak bylo, zakotvili bychom pravidlo vyčerpání sdělování veřejnosti, což z jeho povahy není možné. V tomto případě tedy na rozdíl od případu Svensson jde o sdělování nové veřejnosti. Je třeba rozlišovat rozdíl mezi hypertextovým odkazem a přímým nahráním fotografie na jiné stránky tzv. upload.

U děl sdělovaných hypertextovým odkazem totiž zanikne odkaz, jakmile autor požádá o smazání původní server. Toto jednání splňuje podmínku, že výkon práva stanoveného v čl. 3 odst. 1 informační směrnice nesmí být podroben žádné formalitě. V případě stáhnutí fotografie a nahrání na jinou internetovou stránku tato překážka vzniká. Smazáním původní se nově sdělené neodstraní. Kromě toho hypertextové odkazy přispívají k řádnému fungování internetu tím, že umožňují šíření informací a toto jednání je ve veřejném zájmu, jelikož chceme mít co nejlépe informovanou společnost. Žákyně v tomto případě tedy měla rozhodující úvahu při sdělování tohoto díla veřejnosti, kterou nevzal autor tohoto díla v potaz při udělování souhlasu k prvotnímu sdělení.

Vzhledem k výše uvedenému pak dospívá SDEU v bodě 46 rozhodnutí k tomu, že: *„pojem sdělování veřejnosti ve smyslu čl. 3 odst. 1 informační směrnice musí být vykládán v tom smyslu, že zahrnuje zpřístupnění online na internetových stránkách fotografie, která předtím byla bez omezujícího opatření zabraňujícího jejímu stažení a se svolením nositele autorského práva zveřejněna na jiných internetových stránkách.“*

K posuzovanému případu lze přitom poznamenat, že se SDEU nezabýval otázkou, zda ke sdělování díla veřejnosti došlo za účelem zisku či nikoli, jako tomu bylo například v případě SGAE či Marco del Corso. Toto kritérium se tudíž nepokládá za obecný znak, který charakterizuje sdělování veřejnosti. Dalším důležitým poznatkem z daného rozhodnutí je, že i když byl pod fotografií uveden odkaz na webové stránky, ze kterých byla fotografie stažena, nebylo to v závěru vůbec relevantní. V dnešním internetovém prostředí je přitom více než časté, že jsou fotografie tímto způsobem užívány. Zejména v rámci sociálních sítí či publikační nebo obchodní činnosti. Fotografie je zveřejňovány bez souhlasu jejich autora a právě s uvedením odkazu na jiné internetové stránky, kde byla fotografie získána. SDEU však v předmětném rozsudku dává jasně najevo, že takový postup není ani nemůže být považován za žádoucí. Je

však otázkou, jak se k této věci postaví běžná praxe. A zda nejen podnikatelé, ale také i běžní uživatelé internetu daný rozsudek zaregistrují.⁷²

5.6 Mediakabel BV vs. Commissariaat voor de Media

Toto rozhodnutí SDEU je starší, nicméně co se výkladu pojmu televizního vysílání ve vztahu k veřejnosti týče je velice přínosné. Na jeho základě byla také nutná novelizace zákona č. 231/2001, zákona o provozování rozhlasového a televizního vysílání.⁷³ Právě v tomto rozhodnutí SDEU přesně vymezil pojem televizního vysílání a s ním spojené právo na sdělování veřejnosti. Společnost Mediakabel BV se snažila obejít nárok nositelů autorských práv na odměnu za sdělování veřejnosti tím, že televizní program zapíнала pouze za poplatek a na žádost. Přesněji tuto činnost specifikovali jako službou na individuální žádost příjemce služeb.⁷⁴

SDEU v bodě 14 rozhodnutí říká: *„Mediakabel BV tvrdila, že jejich služba není programem ve smyslu článku 1 zákona o hromadných sdělovacích prostředcích. Uplatnila zejména, že uvedená služba byla přístupná pouze na individuální žádost, a měla být tedy analyzována nikoli jako služba televizního vysílání, ale jako telekomunikační služba poskytovaná na individuální žádost ve smyslu třetí věty čl. 1 písm. a) směrnice 89/552, čímž se vymyká rozsahu působnosti uvedené směrnice.“*

Při hodnocení SDEU vycházel z více kritérií. Nejdříve připomněl svou dřívější judikaturu ve vztahu k technice přenosu obrazu, kdy říká, že technika přenosu obrazu není při tomto posouzení rozhodujícím prvkem, o čemž vypovídá ustanovení čl. 1 písm. a) směrnice 89/552 kde se užívá výrazů *„po drátě nebo bezdrátové šíření, šíření pomocí vysílačů nebo družice, kódované či nikoli“*. SDEU tak rozhodl, že kabelové televizní vysílání spadá do rozsahu působnosti uvedené směrnice, a to i s ohledem k tomu, že tato technika byla v okamžiku přijetí této směrnice málo rozšířená (viz rozsudek ze dne 10. září 1996, Komise v. Belgie, C-11/95, Recueil, s. I-4115, body 15 až 25).

Dále uvádí, že aby se jednalo o sdělování veřejnosti musí dotčená služba skládat z vysílání televizních programů určených veřejnosti, tedy neomezenému počtu možných televizních diváků, u nichž je současně přenášén tentýž obraz. Z toho vyplývá, že služba spadá

---

⁷² KIANKOVÁ, Lucie. *Sdílení fotografií na internetu ve světle judikatury Soudního dvora Evropské unie* [online]. Epravo.cz., 19. 9. 2018. [cit. 20. 9. 2018]. Dostupné na <<https://www.epravo.cz/top/clanky/sdileni-fotografii-na-internetu-ve-svetle-judikatury-soudniho-dvora-evropske-unie-108119.html>>.

⁷³ Novela ze dne 31. května 2006, kdy v částce 76 Sbírký zákonů vyhlášen zákon č. 235/2006 Sb., kterým se mění zákon č. 231/2001 Sb.

⁷⁴ Soudní dvůr: Rozsudek ze dne 2. června 2005, *Mediakabel BV v Commissariaat voor de Media*, C-89/04, Sb. rozh. s. I-04891.

do rozsahu směrnice a můžeme zde hovořit o sdělování veřejnosti, jelikož všichni předplatitelé mohli sledovat stejný film v daný čas. V poslední řadě se zabývá otázkou, zda daná služba poskytovaná na individuální žádost může být vyloučena z pojmu televizní vysílání. Pokud bychom tuto službu vyloučili z pojmu televizního vysílání, museli bychom opustit úpravu § 21 AZ a šli bychom do obecné úpravy sdělování veřejnosti, která je upravena v ustanovení § 18 AZ. Přičemž SDEU ve svém rozhodnutí v bodě 18 říká, že: „*pod pojem televizní vysílání spadají veškeré služby sestávající z prvotního šíření po drátě nebo bezdrátového šíření, šíření pomocí vysílačů nebo družice, kódovaného či nikoli, televizních pořadů určených veřejnosti.*“

Na otázku, zda je možné danou službu poskytovanou na žádost vyloučit z úpravy televizního vysílání v bodě 32 rozhodnutí odpovídá následovně: „*Službu placené televize, i když je přístupná omezenému počtu předplatitelů, ale přináší pouze programy vybrané poskytovatelem a vysílané v jím určených časech, nelze tak považovat za poskytovanou na individuální žádost. Spadá v důsledku toho pod pojem „televizní vysílání“.* Skutečnost, že obraz je v rámci takové služby dostupný prostřednictvím osobního kódu nemá v tomto ohledu význam, pokud předplatitelé přijímají vysílání současně.“ Lze uzavřít, že soud tuto službu posoudil jako časové video na žádost, které je poskytováno z jednoho místa do mnoha míst a nikoli na individuální žádost příjemce jako tvrdila společnost Mediakabel BV.

Služba tedy spadá pod pojem „televizní vysílání“ uvedený v čl. 1 písm. a) směrnice 89/552, pokud se skládá z prvotního vysílání televizních programů určených veřejnosti, tedy neomezenému vysokému počtu možných televizních diváků, u nichž je současně přenášén tentýž obraz. Technika přenosu obrazu není přitom určujícím prvkem při posuzování.⁷⁵ Rozhodujícím kritériem pojmu služba televizního vysílání je tedy kritérium vysílání televizních programů určených veřejnosti, přičemž charakteristickým rysem veřejnosti užitým v daném rozhodnutí bylo, že se jedná o neomezený a vysoký počet možných osob a zároveň musí sledovat tentýž obraz/totéž dílo ve stejný čas. Závěrem je třeba dodat, že zmíněný judikát se zabývá definicí vysílání a nepolemizuje o sdělování veřejnosti v obecné rovině.

5.7 Stanovisko odboru autorského práva Ministerstva kultury

Posledním případem, který mi pomůže v této práci při kumulaci charakteristických znaků veřejnosti, je tuzemská úprava používání autorádií ve služebních automobilech. Ministerstvo kultury vydalo své Informativní stanovisko ohledně autorádií dne 16. 12. 2011, a to z toho důvodu, že se na řadu podnikatelských subjektů obrátil prostřednictvím společnosti

---

⁷⁵ Soudní dvůr: Rozsudek ze dne 2. června 2005, *Mediakabel BV v Commissariaat voor de Media*, C-89/04, Sb. rozh. s. I-04891, bod 33.

Collective Intelligence, a.s. kolektivní správce Intergram⁷⁶ a vznášel požadavek na uzavření licenční smlouvy na užití předmětů autorskoprávní ochrany prostřednictvím autorádií zabudovaných ve služebních/firemních vozech.⁷⁷

Z důvodu zcela nové praxe muselo Ministerstvo kultury provést řadu analýz jak z tuzemských, tak zahraničních úprav pro získání informací o nové činnosti a nárokování peněžitých plnění kolektivními správci.⁷⁸ Se stanoviskem společnosti Intergram ohledně toho, že v daném případě autorádií jde zjevně o tzv. veřejné užití, resp. veřejnou produkci v tom smyslu, že jde o užití přesahující zákonný rámec volného užití pro osobní potřebu (v osobní sféře), z čehož každému provozovateli vyplývá povinnost uzavřít typovou autorskoprávní licenční smlouvu, který (cit.) „*v rámci provozování své činnosti umožňuje poslech hudby prostřednictvím reprodukčních zařízení zákazníkům či zaměstnancům*“⁷⁹ se Ministerstvo v citovaném článku neztotožňuje.

Odkazuje právě na výše uvedené rozhodnutí SDEU v případě *Rafaels Hoteles*, kterým charakterizuje pojem veřejnost a je s tímto případem neslučitelná. Dále upozorňuje na výklad práva, kdy užití pro osobní potřebu se může z definičního hlediska vztahovat nejen na užití fyzickou osobou v soukromí, ale i v rámci výkonu činnosti právnické osoby. Samozřejmě je nutné dodržení individuality příjemců.

Docházím tedy k závěru, že užití autorádií ve vozech zaměstnavatele není sdělováním veřejnosti. S odkazem na úpravu členských států EU, ve kterých není také známé žádné licencování užití autorádií. Předpokládám, že ve vozech zaměstnavatele se nevyskytují náhodní kolemjdoucí, ale do styku s autorádiem se dostává stálá osoba, která při provozu automobilu nesdílí hudbu nové veřejnosti a ani z toho neprofituje.

---

⁷⁶ Nezávislá společnost výkonných umělců a výrobců zvukových a zvukově obrazových záznamů z.s. (dále jen „Intergram“).

⁷⁷ Ministerstvo kultury. *Informativní stanovisko odboru autorského práva Ministerstva kultury k nárokování odměn za užívání autorádií ve služebních vozech* [online]. Mkr.cz, 16. 12. 2011. [cit. 10. 8. 2018]. Dostupné na <<https://www.mkcr.cz/informativni-stanovisko-odboru-autorskeho-prava-ministerstva-kultury-k-narokovani-odmen-za-uzivani-autoradii-ve-sluzebnich-vozech-ze-dne-16-12-2011-735.html>>.

⁷⁸ Tamtéž.

⁷⁹ Intergram. *Právní stanovisko společnosti Intergram k otázce služebních vozů* [online]. Intergram.cz, 2012. [cit. 10. 8. 2018]. Dostupné na <www.intergram.cz/files/sluzebni_auta_pravni.pdf>.

6 Kumulace charakteristik a aplikace

Z předchozího rozboru nejdůležitějších rozhodnutí týkající se charakteristiky veřejnosti v autorském právu, lze říci, že skupina označovaná za veřejnost musí vykazovat tyto rysy:

1. Musí jít o neurčitý, nezanedbatelný a vysoký počet osob. Charakterizováno dle rozhodnutí SDEU výše.
2. Aby šlo o sdělování veřejnosti je potřeba, aby skupina měla k dílu přístup ve stejný čas.
3. Zkoumání vůle osob dílo vnímat. Je nutný opravdový zájem skupiny dílo sledovat či poslouchat.

Toto jsou tři základní charakteristické rysy veřejnosti podle dosavadní judikatury SDEU. Je však třeba dodat, že jde o definici obecnou. Pokud bychom se zabývali například sdělováním v prostředí internetu nebo sdělování formou veřejného vysílání přichází v úvahu i další podmínky.

4. O sdělování díla veřejnosti v oblasti internetu můžeme hovořit, pokud je dílo nahráno na stránku s neomezeným přístupem bez souhlasu autora a zároveň zde nepřevažuje veřejný zájem společnosti.
5. Vlastníku přijímače při veřejném vysílání se díky vysílání této skupině mohou potencionálně zvyšovat aktiva. Podmínka je naplněna, jestliže by dílo sděloval za účelem vlastního obohacení, přitom toto obohacení nemusí nutně být pouze finanční. Obecně jde tedy o naplnění podmínky možnosti potencionálního hospodářského prospěchu, nikoli nutně skutečně dosaženého.

Abychom však mohli přejít k aplikaci je potřeba si stručně vymežit skupinu osob, na kterou budeme zjištěné rysy aplikovat.

6.1 Vysokoškolští studenti

Danou sociální skupinu jsem si vybrala zejména proto, že uplynulých 5 let byla skupinou mého začlenění. Plnila jsem povinnosti studenta a snažila se i využít svých práv. Zároveň jsem byla členem spolků a aktivně se účastnila zastupování fakulty. Z toho důvodu se pokusím vymežit vysokoškolské studenty a jejich činnosti a následně sdělit, zda a za jakých podmínek by mohlo dojít k narušování autorských práv.

Studenti jsou charakterizováni zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (dále „zákon o VŠ“), v ustanovení § 61 a následujících. Zákon stanoví, za jakých podmínek se člověk stává studentem, jaká jsou jeho práva a povinnosti ve vztahu k fakultě, na které je zapsán ke studiu. Studentem vysokoškolského studia se může stát

každá fyzická osoba, která úspěšně dokončila středoškolské studium maturitou. Dále musí splnit podmínky přijímacího řízení na danou fakultu a být přijata ke studiu. Samotným vysokoškolským studentem se poté stává dnem zápisu do studia.

Práva studenta jsou vyjmenovaná v § 62 zákona o VŠ. Jedná se zejména o právo na studium, výběr vyučujícího, výběr tématu své bakalářské/diplomové práce, konat zkoušky, být volen do akademického senátu atd. Pro účel této práce budou však výrazně důležitější studentské povinnosti. Povinnosti studentovi vznikají na základě studijního programu, vnitřních předpisů školy a studijního a zkušebního řádu. Při plnění úkolů může student často přijít do kontaktu s díly, které jsou pod ochranou autorského práva. Ponecháme-li stranou problematiku pořizování rozmnoženin děl či případnou možnost vzniku zákonné licence pro užití díla, o sdělování díla veřejnosti se za dané situace může jednat tehdy, pokud naplní výše stanovené charakteristické rysy veřejnosti.

6.1.1 Neurčitý, vysoký počet osob

V rámci výuky jsou na vysoké škole konány přednášky a semináře. V rámci seminářů jsou na jednom místě a vnímají stejný obsah desítky studentů, kdežto v rámci přednášek stovky. Můžeme tedy říct, že podmínka vysokého počtu je splněna. Jak bylo v rámci kapitoly 5 uvedeno, autor poskytuje licenci svolení sdělovatelům k tomu, aby sdělovali dílo určitému více či méně uzavřenému okruhu osob podle formy sdělování díla. Pokud tedy např. u jednoho rozhlasového nebo televizního přijímače následně sedí stovka lidí a vnímá dílo ve stejný čas jde potom o novou veřejnost, se kterou autor při původní smlouvě nemohl počítat.

Vysoký počet osob je naplněn, nicméně u studentů vysokých škol nebude naplněna podmínka neurčitosti. Neurčitost jako znak veřejnosti byl naplněn v případě hotelových pokojů, nikoli v případě soukromé zubařské ordinace. Studenty bychom mohli přirovnat právě spíše ke stálým klientům zubaře. Studentem se nestává náhodně příchozí osoba, ale osoba řádně zapsaná ke studiu a po uvedení osobních údajů. Zároveň nejde o skupinu měnící se v čase. Předpokládá se, že student zapsaný ke studiu bude na fakultě působit další tři nebo pět let. Z toho důvodu nelze přirovnávat studenty k hotelovým zákazníkům, a proto nesplňují podmínku neurčitosti.

6.1.2 Přístup k autorskému dílu

„Tak jako při psaní vědecké práce je důležité znát, do jaké míry lze citovat díla jiných autorů, podobně pro fotografa je důležité vědět, zdali smí vyfotit architektonické dílo na veřejném prostranství, pro umělce, zda může parodovat díla jiného umělce, či zdali lze užít dílo,

*u kterého se nepodaří dohledat autora.*⁸⁰ Stejně tak přednášející musí vědět, kdy při výkladu mohou použít nějaké ukázky chráněných autorských děl.

Co se týče přístupu k autorskému dílu, lze uzavřít, že v rámci soukromých prostor fakulty je často možný přístup k počítači, rádiu i televizi. To, že jde o přijímače v neveřejných prostorách školy nic nemění na tom, že je možné si představit sdělování veřejnosti v případě, kdy některý ze studentů nebo přednášejících například zapne rozhlas v aule před přednáškou nebo v rámci ní. Nelze tedy obecně uzavřít s jistotou, že tento znak není naplněn.

6.1.3 Vůle dílo sledovat

Ponecháme-li stranou problematiku pořizování rozmnoženin děl či případnou možnost vzniku zákonné licence pro užití díla, o sdělování díla veřejnosti se za dané situace může jednat zejména tehdy, když bude mít student za úkol vypracovat prezentaci a následně ji odpřednášet. Vůle dílo sledovat se zde při prezentování stává dokonce zákonnou povinností studentů při plnění studijních plánů. V případě prezentací vysokoškolských studentů jejich spolužákům je zde vůle, aby prezentace byla sledována. Záleží tedy jaké všechny možné předměty, které jsou chráněny autorským zákonem, budou do prezentací zakomponovány a jak budou případně odcitovány.

V případě neoprávněného užití díla v prezentaci by mohlo jít o sdělování veřejnosti. Dílo je prostřednictvím vytvořené prezentace pak sdělováno nové veřejnosti. Přičemž lze mít za to, že podmínka volního sledování díla ze strany publika je zde naplněna. V tomto případě by šlo o sdělování díla jako způsobu jeho užití podle autorského zákona, pokud by neexistovala výjimka v podobě zákonné licence.

Zákonná licence je definována v ustanovení § 35 odst. 3 AZ, které nám říká, že: *„Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní vnitřní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).“* To znamená, že i když bude v rámci prezentace, která bude promítána za účelem, aby byla sledována, použito dílo chráněné autorským zákonem nebude se jednat o nedovolené sdělování autorských děl veřejnosti. Není možné studenty v rámci výuky považovat za veřejnost a nárokovat si odměny za užití děl.

Kromě přednášek a v nich zakomponovaných děl lze v souvislosti s vysokoškolskými studenty řešit autorská práva v souvislosti s vánočním večírkem. Tento večírek pořádají

---

⁸⁰ PRCHAL, Petr. In: SRSTKA, Jiří a kol. *Autorské právo a práva související*. Praha: Leges, 2017. s. 126.

studenti na fakultě každým rokem a jsou zde pouštěny hudební skladby či zvukové nahrávky. Jsou zde často módní přehlídky, a tak lze mít za to, že hudba je v pozadí této akce. Nicméně i kdybychom tvrdili, že je zde vůle hudbu poslouchat a v budově se nachází vysoký počet lidí, který by mohl být definovaný jako veřejnost, tak dojdeme k závěru, že i zde máme výjimku. U školních zařízeních, kterým jsou vysoké školy do práva autorského nezasahuje ten, kdo nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu užije dílo při školních představeních, v nichž účinkují výlučně žáci, studenti nebo učitelé školy nebo školského či vzdělávacího zařízení. To nám přímo uvádí ustanovení § 35 odst. 2 AZ.

Docházím k závěru, že i když by zde byla naplněna podmínka vůle dílo sledovat, AZ nám stanovuje výjimku. Jedná se o okolnost vylučující protiprávnost užití autorského díla ve vztahu ke vzdělání. Pokud tedy vždy budou ve třídě, nebo na večírku pouze vyučující a studenti dané fakulty. Zároveň je zde stanovena podmínka, že se nesmí jednat o hospodářský nebo obchodní prospěch. Této podmínce se však budu blíže věnovat v bodě 6.1.5.

6.1.4 Dílo zveřejněné na internetové stránce s neomezeným přístupem

K této podmínce je v páté kapitole jako první uvedeno rozhodnutí Svensson vs. Retriever Sverige AB, které se týká hypertextových odkazů. Nejedná se přitom o výjimku z interpretace v oblasti sdělování autorských děl v prostředí internetu. V dalším případě například SDEU řešil předběžnou otázku ohledně toho, zda představuje sdělování veřejnosti ve smyslu čl. 3 informační směrnice takové jednání, kdy za použití tzv. framingu vložíme na vlastní internetovou stránku cizí autorské dílo, které však už dříve byla zpřístupněno na internetové stránce veřejnosti.⁸¹

SDEU dospěl k závěru, že „*odkaz na autorské dílo, které je veřejně publikované na internetu majitelem autorských práv (v tomto případě šlo o video umístěné na youtube.com), lze umístit na vlastní web bez souhlasu autora, pokud k tomu nedochází za použití specifické technologie odlišné od technologie původního sdělování, a zároveň tím nedochází ke sdělování cizího díla tzv. nové veřejnosti (tedy osobám, kterým by autorské dílo v místě jeho původního umístění nebylo přístupné).*“⁸²

Na to navazuje rozhodnutí Land Nordrhein-Westfalen vs. Dirk Renckhoff, které je také blíže rozepsáno v kapitole páté. V podstatě nám tato rozhodnutí říkají, že musíme rozlišovat mezi formou sdělování prostřednictvím hypertextu a framingu oproti přímému nahrání díla na

---

⁸¹ Soudní dvůr: Rozsudek ze dne 21. října 2014, *BestWater International GmbH v Michael Mebes a Stefan Potsch*, C-348/13.

⁸² KOPEČKOVÁ, Andrea. *Autorská díla na internetu* [online]. Epravo.cz, 7. 10. 2015. [cit. 22. 8. 2018]. Dostupné na <<https://www.epravo.cz/top/clanky/autorska-dila-na-internetu-98978.html>>.

stránku novou. U nového nahrání tzv. upload nám vzniká nová veřejnost. Dílo nelze libovolně užít za podmínky zachování původní technologie pro sdělování.

U hypertextu a framingu, pokud je dílo sděleno autorem či s jeho souhlasem na stránce s neomezeným přístupem, nikoli pod uživatelským heslem, lze dílo libovolně užít za podmínky zachování původní technologie pro sdělování. Nemůže nám zde vznikat nová veřejnost, když všichni mají volný přístup k dílu na stránkách, kde bylo dílo autorem zveřejněno. Je tedy například možné v prezentacích užívat odkazů na youtube, noviny a jiné internetové stránky. Jedinou podmínkou je, že nesmí jít o omezený přístup založený na členství nebo placení poplatků za službu a jeho následné zprostředkování.

Nelze přitom opomenout, že v těchto případech SDEU pracoval s pojmem veřejný zájem. Právě veřejný zájem ve formě informovanosti společnosti vyhrál v případě hypertextů a framingů. Co se týče vysokoškolských studentů, lze uzavřít, že pokud jejich práce bude obsahovat toliko odkaz na určité dílo, které je zveřejněno na stránce s neomezeným přístupem žádného porušení autorských práv se nedopustili. Jinak tomu však bude, pokud bude dílo přímo vtěleno do jejich práce, a to i v případě, kdy pod nahraným dílem bude zároveň i odkaz na webové stránky, ze kterých je dílo staženo.

6.1.5 Ekonomický prospěch

Poslední podmínkou je, že zpracovatel prezentace nebo organizátor zmiňovaného vánočního večírku z něj nesmí mít prospěch. I pokud autor dává své dílo na stránku s neomezeným přístupem nelze z něj na jeho úkor profitovat. K ekonomickému prospěchu vysokoškolského studenta může dojít ve vztahu k fakultě prostřednictvím prospěchových stipendií nebo stipendií zvláštních. Tato zvláštní stipendia mohou být poskytována za reprezentaci, mezifakultní soutěže, účast na letní škole, za účast ve spolku a s tím související činností v rámci vytváření přednášek, workshopů a jiných vzdělávacích aktivit.

Jak je vidět, tato ohodnocení jsou cílena na individuální studenty, kteří jsou nadaní nebo investují do chodu fakulty hodně volného času. Přitom lze shrnout, že většina času, která je ze strany vysokoškolských studentů věnována dalšímu studiu nebo vymýšlení dalších aktivit se koná mimo budovu fakulty. Není zde tedy žádný vztah mezi získáním stipendií a využitím rozhlasových vysílačů, televizí nebo obdobných zařízeních na fakultě. Neexistuje zde žádný ekonomický prospěch nebo větší prestiž pro ty, co se rozhodnou zařízení v budově fakulty využít. Tato podmínka není naplněna.

6.2 Zaměstnanci

Další skupinou, kterou se budu ve své práci zabývat, jsou zaměstnanci. První skupina je vybrána podle mého nynějšího sociálního zařazení, následná podle budoucího. Zaměstnance lze vymezit podle Zákoníku práce⁸³ jako osoby, které závislou prací na základě smlouvy se zaměstnavatelem, za určitou mzdu, plat, v místě sídla firmy zaměstnavatele či na jiném sjednaném místě práce a po určitou dobu vykonávají své pracovní povinnosti. Poměr zaměstnance a zaměstnavatele je tedy zásadně založen na pracovní smlouvě⁸⁴, ve které je uváděna přesná identifikace zaměstnaného (jméno, příjmení, bydliště, datum narození aj.).

Zaměstnanec pro zaměstnavatele vykonává závislou práci. Právním základem tohoto vztahu je zvláštní zákonná ochrana postavení zaměstnance. Tato zásada odráží základní funkci pracovního práva, kterou je funkce ochranná. Právní úprava pracovněprávních vztahů vychází z toho, že smluvní strany v tomto vztahu nejsou v rovném postavení a zaměstnanec je ve většině případů slabší smluvní stranou. Zaměstnanec je tedy zpravidla vůči zaměstnavateli ve slabší pozici. Tato úvaha vychází jednak z větší ekonomické síly zaměstnavatele, z jeho lepšího právního zázemí a také ze skutečnosti, že plat, mzda nebo odměna za práci představuje pro zaměstnance v pracovněprávním vztahu často jediný a zcela rozhodující příjem pro uspokojení základních životních potřeb zaměstnance a jeho rodinných příslušníků.⁸⁵ Tolik k vymezení skupiny, jakou jsou zaměstnanci.

6.2.1 Neurčitý, vysoký počet osob

Mám za to, že zaměstnavatel se snaží zaměstnat na danou práci co nejméně lidí, kteří jsou patřičně kvalifikovaní za účelem nechat si je stále s výhradou změny nějaké závažné okolnosti. Tím bychom mohli vztah definovat jako trvalý, odehrávající se na stejném místě (prostory zaměstnavatele) a se stejnými lidmi. Lze tedy vyvodit, že toto hledisko není splněno a v závislosti na počet a stálost zaměstnanců je nelze považovat za veřejnost.

6.2.2 Přístup k autorskému dílu

Zásadně vzniká přístup k chráněnému dílu na základě uzavření licenční smlouvy. Licenční smlouvou autor uděluje souhlas (oprávnění) k užití díla a již nabyvatel získává majetkové oprávnění příslušné dílo užít. Licence je typickým závazkem oblasti autorského práva. Licencí se zakládá oprávnění, které existuje současně vedle samotného subjektivního

---

⁸³ Aktuální znění: zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

⁸⁴ Tamtéž.

⁸⁵ STRÁNSKÝ, Jaroslav a kol. *Zákoník práce s podrobným praktickým výkladem pro širokou veřejnost*. Praha: SONDY, s.r.o., 2012, s. 16.

výlučného autorského práva, jež se autorovi zachovává. Nejedná se tak o převod (translaci) ve smyslu zcizení výlučného autorského práva.⁸⁶

Účelem zakotvení smluvního typu licence v OZ je usnadnit licenční obchody při zachování osobnostního základu autorského práva. Užití díla na základě jiné smlouvy není vyloučeno, a to v rámci privátní autonomie stran.⁸⁷ Je tedy možné uzavřít smlouvu o nájmu, výpůjčce nebo inominátní smlouvu. Další způsob užití děl a výkonů je možné jejich veřejným přednesem či předváděním.⁸⁸ Vysílání přes rádia, TV či jiné bezdrátové přijímače je založeno na licenční smlouvě mezi těmito médii a autory autorských děl nebo kolektivními správci.

Obsahem této smlouvy je, že je povoleno sdělování díla určité, omezené skupině osob, které jsou vlastníky přijímače např. rádia a v daný čas poslouchají stanici. Nelze však licence vzniklé na základě vlastnictví přijímače použít na další aktivní sdělování veřejnosti. K takovému sdělování by mohlo dojít např. tehdy, kdyby si zaměstnanci pustili k práci rádio. Zaměstnanec by bylo možné z tohoto hlediska brát za veřejnost a žádat o uzavření licenční smlouvy.

6.2.3 Vůle dílo sledovat

Dále by zde musela být zjevná vůle zaměstnanců dané dílo vnímat, či vůle zaměstnavatele, aby zaměstnanci dílo vnímali. Skutečnost, že by zaměstnavatel účelně sděloval na pracovišti díla či jiné předměty ochrany podle autorského zákona se mi zdá velice nepravděpodobné. Mám za to, že cílem zaměstnavatele je, aby byla odvedena co nejlepší práce, ke které by při rozptýlení nedošlo.

Podobné to bude v situaci, kdy si zaměstnanci pustí na pracovišti rádio. Není zde žádná vůle vnímat konkrétní přehrávané písně. Mám za to, že rádio je zapnuté spíše jako kulisa, pro zlepšení pracovního prostředí. Hudba není hlavním předmětem zájmu, tím je pracovní náplň jednotlivých zaměstnanců. Zaměstnanci tedy úmyslně nesledují dílo sdělované v prostorách zaměstnavatele a je proti vůli zaměstnavatele, aby vnímání díla bylo primárním předmětem činnosti zaměstnanců.

6.2.4 Dílo zveřejněné na internetové stránce s neomezeným přístupem

Zde se opět dostáváme do prostředí internetu a k dílu, které je zveřejněno na stránce s neomezeným přístupem. Takové dílo požívá při sdělování veřejnosti právní ochranu. Pokud

---

⁸⁶ TELEC, Ivo. *Přehled práva duševního vlastnictví: Lidskoprávní základy. Licenční smlouvy*. Brno: Doplněk, 2002, str. 99.

⁸⁷ TELEC, Ivo, TŮMA, Pavel. In: TELEC, Ivo, TŮMA, Pavel. *Autorský zákon (EVK)*. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2007, s. 476 (§ 46).

⁸⁸ TELEC, Ivo. Šíření děl a výkonů v telekomunikačních sítích, zvláště v Internetu. *Právní rozhledy*, Praha: C. H. Beck, 1997, roč. 5, č. 4, s. 181.

nositelé autorských práv zveřejňují své dílo na internetové stránce, na kterou má veřejnost neomezený přístup, jsou tito nositelé práv v podstatě srozuměni s tím, že tato stránka může být široké veřejnosti zpřístupněna i jinými způsoby. V případě hypertextu a framingu dílo požívá právní ochrany, pouze nejde o způsob užití. Vůbec nejde o zveřejnění, nýbrž o konkrétní sdělení bez ohledu, zda se jím dílo zároveň zveřejňuje (§ 4 AZ) či nikoli. Pokud by tedy dílo bylo autorem zveřejněno takovým způsobem, nemůžeme se v tomto případě bavit o neoprávněném sdělování díla s veřejností bez ohledu na zaměstnanecký poměr.

6.2.5 Ekonomický prospěch

Sdělování díla veřejnosti musí být dále spojeno s ekonomickým prospěchem (zvýšení aktiv) vlastníka přijímače. Jako tomu bylo v případě *Rafaels Hoteles*⁸⁹, kdy pokoje vybavené televizí byly dražší než pokoje bez ní. K ekonomickému prospěchu ze strany zaměstnavatele dochází, pokud má co nejvíce zakázek. Podmínkou je tedy zaměstnávat kvalifikované a pracovité osoby, z jejichž výsledků práce bude mít určitý profit. Zaměstnavatel většinou motivuje vyšším finančním ohodnocením např. osobním ohodnocením, vstupenky na různé akce, poukázky a jiné, které povoluje Zákoník práce.

Lze tedy říct, že zaměstnanci nejsou nijak spojeni s možným ekonomickým profitem zaměstnavatele v případě sdělování díla v prostorách pracoviště. Spíše naopak by se dalo předpokládat, že poslechem hudby by došlo ke snížení pozornosti zaměstnanců a tím i k poklesu rychlosti výroby. Přítomnost přijímačů není ani primárním znakem při volbě povolání. Na danou pozici musí být žadatel odborně kvalifikovaný, a i z daného množství bude vybráno pouze pár osob, které budou pro zaměstnavatele nejprospěšnější.

Můžeme tedy říci, že zaměstnavatel nemá ve spojení se zaměstnanci žádný ekonomický prospěch ani zvýšení lukrativnosti místa. Je proto nesmyslné žádat uzavření licenční smlouvy ke sdělování autorských děl na pracovišti. Ani v opačném případě, že by zaměstnanec zvyšoval svá aktiva šířením hudby na pracovišti, se mi nezdá možné. Ekonomický prospěch z užití děl můžeme tedy prakticky vyloučit.

---

⁸⁹ Soudní dvůr: Rozsudek ze dne 7. prosince 2006, *SGAE v Rafael Hoteles*, C-306/05, Sb. rozh. s. I-11519.

7 Závěr

Práva autorů děl k užití sdělováním se tvořila v čase, jak je možné vidět na zahraničních úpravách a rozhodnutích SDEU. Výklad práva duševního vlastnictví je složitý, jelikož je nutno se zabývat nejen tuzemskou úpravou, která určité mezinárodní smlouvy či směrnice implementovala, ale také smlouvami a směrnicemi samostatně. Jsou velkým zdrojem poznání při zjišťování skutečností ovlivňující danou materii a je třeba vycházet ze všech současně, abychom našli požadovaný závěr.

Ke sdělování autorského díla veřejnosti může tedy dojít řadou způsobů. Buď může jít o první zmiňovaný exces ze sjednané licenční smlouvy, kdy vzniká zásadně bezdůvodné obohacení uživatele (výjimečně též právo na náhradu škody) v tomto soukromoprávním poměru. Nebo může jít o plošnější problémy, které nám již tuzemský AZ výslovně neřeší. Naštěstí můžeme vycházet z obsáhlé judikatury SDEU, směrnic EU nebo položit SDEU v dané věci předběžnou otázku. Cílem práce byl výklad jednoho ze znaků obsahu absolutního autorského práva.

Ze zjištěných skutečností jsem došla k závěru, že vysokoškolští studenti nejsou zásadně v rámci výkladu autorského práva veřejností. Vzdělání a činnost vznikající na akademické půdě pouze pro akademiky zpravidla nespadá pod plnou absolutněprávní ochranu autorských děl. Dále vysokoškolské studenty nelze z pohledu vysoké školy zpravidla považovat za veřejnost ani z toho důvodu, že se jedná o skupinu, které je stálá a omezená na základě výběru osob stanoveným zákonem o VŠ a následně vnitřními předpisy dané fakulty. Sdělováním autorských děl nedochází k žádnému primárnímu finančnímu obohacení vysoké školy. Obohacení zde lze maximálně shledávat ve vztahu k dosažení lepšího vzdělání. V poslední řadě je pak třeba zmínit, že žádný vysokoškolák nedochází na fakultu za účelem sledování chráněných autorských děl. Nikdo se na školu nehlásí, aby si mohl pustit např. televizní dokument bezplatně. Vždy jde především o vzdělání a osobní růst.

Co se týče zaměstnanců, lze po kumulaci zjištěných poznatků říci, že zaměstnanci nejsou z pohledu zaměstnavatele veřejností. Zaměstnance nelze v tomto směru považovat za veřejnost, a to z toho důvodu, že se jedná o jasně charakterizovanou stálou skupinu zaměstnanců, sdělováním díla na pracovišti není dosaženo žádného finančního zisku a v poslední řadě zpravidla neexistuje vůle sledování díla při práci (tyto znaky jsou rozepsány ve 4. kapitole této práce). Autorům či kolektivním správcům tak nevzniká právo na uzavření licenční smlouvy, čímž jsem potvrdila svou hypotézu.

Zdroje

Monografie:

ČERMÁKOVÁ-VLČKOVÁ, Adéla, SMEJKAL, Vladimír. *Autorská díla v hromadných sdělovacích prostředcích*. Praha: Linde, 2009. 146 s.

SMEJKAL, Vladimír a kol. *Právo informačních a telekomunikačních systémů*. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2004. 770 s.

TŮMA, Pavel. *Smluvní licence v autorském právu*. Praha: C. H. Beck, 2007. 167 s.

TELEC, Ivo. *Přehled práva duševního vlastnictví: Lidskoprávní základy. Licenční smlouva*. Brno: Doplněk, 2002. 200 s.

TELEC, Ivo. *Právo duševního vlastnictví v informační společnosti*. Praha: Leges, 2015. 240 s.

TELEC, Ivo. *Tvůrčí práva duševního vlastnictví*. 1. vydání. Brno: Doplněk. 1994. 344 s.

SRSTKA, Jiří a kol. *Autorské právo a práva související*. Praha: Leges, 2017. 416 s.

MYŠKA, Matěj a kol. *Veřejné licence v České republice*. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 189 s.

PRCHAL, Petr. *Limity autorskoprávní ochrany*. Praha: Leges, 2016. 272 s.

DOBŘICHOVSKÝ, Tomáš. *Moderní trendy práv k duševnímu vlastnictví: v kontextu evropského práva, dohody TRIPS a aktivit WIPO*. Praha: Linde, 2004. 225 s.

STRÁNSKÝ, Jaroslav a kol. *Zákoník práce s podrobným praktickým výkladem pro širokou veřejnost*. Praha: SONDY, s.r.o., 2012. s. 584.

Komentáře:

TELEC, Ivo, TŮMA, Pavel. *Autorský zákon (EVK)*. I. Vydání, Praha: C. H. Beck, 2007. 971 s.

CHALOUPKOVÁ, Helena, HOLÝ, Petr. *Autorský zákon: Komentář*. V. Vydání. Praha: C. H. Beck, 2017. 392 s.

HULMÁK, Milan. *Občanský zákoník VI: závazkové právo: zvláštní část (§ 2055-3014): komentář*. Praha: C.H. Beck, 2014. s. 631.

Právní předpisy:

Usnesení předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součástí ústavního pořádku České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Aktuální znění: zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, ve znění pozdějších předpisů.

Úmluva 286/1936, Bernská úmluva o ochraně literárních a uměleckých děl, revidována 133/1980 Sb.

Mezinárodní úmluva o ochraně výkonných umělců, výrobců zvukových záznamů a rozhlasových organizací ze dne 26. října 1961 ve znění pozdější opravy (vyhláška ministerstva zahraničních věcí č. 192/1964 Sb.).

Dohoda o obchodních aspektech práv duševního vlastnictví (TRIPS – Trade-related Aspects of Intellectual Property Rights) – Příloha 1C Dohody o zřízení Světové obchodní organizace (Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 191/1995 Sb., o sjednání Dohody o zřízení Světové obchodní organizace).

Smlouva Světové organizace duševního vlastnictví o výkonech umělců a o zvukových záznamech (sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 48/2002 Sb. m. s.).

Aktuální znění: zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Aktuální znění: zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů.

Aktuální znění: zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

Aktuální znění: zákon č. 111/1998 Sb., zákon o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2001/29/ES, ze dne 22. května 2001, Úř. Věst. L 167, 22/5/2001.

Důvodová zpráva zákona o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), vydána pod č. 121/2000 Sb. v částce 36/2000 Sb. dne 12.5.2000.

Judikáty:

Rozsudek Nejvyššího správního soudu, ze dne 24. 1. 2007, sp. zn.: 1 As 36/2006-75.

Rozsudek Nejvyššího soudu, ze dne 14. 10. 2015, sp. zn.: 31 Cdo 3093/2013.

Rozsudek Nejvyššího soudu, ze dne 16. 9. 2015, sp. zn. 30 Cdo 796/2015.

Soudní dvůr: Rozsudek ze dne 13. 2. 2014, *Nils Svensson a další v Retriever Sverige AB*, C-466/12.

Soudní dvůr: rozsudek ze dne 7. prosince 2006, *SGAE v Rafael Hoteles*, C-306/05, Sb. rozh. s. I-11519.

Soudní dvůr: Rozsudek ze dne 15. 3. 2012, *SCF v Marco del Corso*, C-135/10.

Soudní dvůr: Rozsudek ze dne 22. 10. 2009, *Bogiatzi v Deutscher Luftpool*, Sb. rozh. s. I-10185, C-301/08.

Soudní dvůr: Rozsudek ze dne 2. 6. 2005, *Mediakabel BV v Commissariaat voor de Media*, C-89/04, Sb. rozh. s. I-04891.

Soudní dvůr: rozsudek ze dne 27. 2. 2014, *OSA v Mariánské lázně*, ve věci: C-351/12.

Soudní dvůr: Rozsudek ze dne 7. 8. 2018, *Land Nordrhein-Westfalen v Dirk Renckhoff*, C-161/17.

Odborné články:

TELEC, Ivo. Souhlas nebo licenční závazek?. *Právní rozhledy*, 2013, roč. 21, 13/14, s. 457-462.

SMITH, Joel, FREEL, Alex. The dental surgery, the hotel bedroom and ‘communication to the public’. *Journal of Intellectual Property Law & Practice*, 2012, vyd. 7, svazek 9, s. 641-642.

TELEC Ivo. Televizní přijímače na hotelových pokojích. *Právní rádce*, 2005, roč. 13, č. 7, s. 4-12.

KŘÍŽ, Jan, DOBŘICHOVSKÝ, Tomáš, SVOBODA Zdeněk. K současnému vývoji autorského práva. *Právní rádce*, 2013, roč. 21, č. 4, s. 8-11.

TELEC, Ivo. Šíření děl a výkonů v telekomunikačních sítích, zvláště v Internetu. *Právní rozhledy*. 1997, roč. 5, č. 4, s. 179 – 182.

MYŠKA, Matěj. Vybrané právní aspekty otevřeného přístupu k vědeckým publikacím. *Právní rozhledy*. 2014, roč. 22, č. 18, s. 611-619.

Internetové zdroje:

KOPEČKOVÁ, Andrea. *Autorská díla na internetu* [online]. Epravo.cz, 7. 10. 2015. [cit. 22. 8. 2018]. Dostupné na <<https://www.epravo.cz/top/clanky/autorska-dila-na-internetu-98978.html>>.

KIANKOVÁ, Lucie. *Sdílení fotografií na internetu ve světle judikatury Soudního dvora Evropské unie* [online]. [cit. 20. 9. 2018]. Epravo.cz., 19. 9. 2018. Dostupné na <<https://www.epravo.cz/top/clanky/sdileni-fotografii-na-internetu-ve-svetle-judikatury-soudniho-dvora-evropske-unie-108119.html>>.

BŘÍZA, Petr, GANTNER, Filip. *Lázně by měly platit za televize a rádia na pokojích* [online]. Pravniradce.ihned.cz, 14. 8. 2014. [cit. 5. 6. 2018]. Dostupné na <<https://pravniradce.ihned.cz/c1-62643570-sdeu-lazne-by-mely-platit-za-televize-a-radia-na-pokojich>>.

ZANDL, P. *Video on demand – když chcete film a ne procházku do půjčovny* [online]. Lupa.cz, 24.2.2003. Dostupné na <<http://www.lupa.cz/clanky/video-on-demand-kdyz-chnete-film-a-ne-prochazku-do-pujcovny/>>.

GRUNDOVÁ, Izabela. *Licence k fotografickému dílu* [online]. Iurium.cz, 6. 2. 2017. [cit. 5. 5. 2018]. Dostupné na <<https://www.iurium.cz/2017/02/06/licence-fotografie/>>.

JAROLÍMKOVÁ, Andrea. *Ukázal evropský soud světlo na konci hyperlinkového tunelu?* [online]. Lupa.cz, 14. 2. 2014. [cit. 21. 6. 2018]. Dostupné na <<http://www.lupa.cz/clanky/ukazal-evropsky-soud-svetlo-na-konci-hyperlinkoveho-tunelu/>>.

LOUČKA, Martin. *SDEU C-348/13 – BestWater International a C-466/12 Svensson* [online]. Lawportal.cz, 31. 10. 2014. [cit. 1. 7. 2018]. Dostupné na <<http://www.lawportal.cz/sdeu-c-34813-bestwater-international-a-c-46612-svensson/>>.

GARTNER, Filip. *Je umístění hypertextového odkazu na internetové stránky porušením autorských práv?* [online]. Evpravo.cz, 2. 6. 2015. [cit. 21. 6. 2018]. Dostupné na <<http://www.epravo.cz/top/clanky/je-umisteni-hypertextoveho-odkazu-na-internetove-stranky-porusenim-autorskych-prav-98010.html?mail>>.

GRUBER, Lukáš. *Licence Creative Commons v českém prostředí* [online]. Full.nkp.cz, 2009. Dostupné na <<http://full.nkp.cz/nkkr/knihovna91/gruber.htm>>.

KOŠÍK, Petr. *Licenční smlouvy v oblasti duševního vlastnictví (současný stav podle novely Nového Občanského Zákoníku)* [online]. Epravo.cz, 12. 9. 2014. [cit. 10. 12. 2017]. Dostupné na <<http://www.epravo.cz/top/clanky/licencni-smlouvy-v-oblasti-dusevniho-vlastnictvi-soucasny-stav-podle-noveho-obcanskeho-zakoniku-95227.html>>.

WIPO. *Průvodce Bernskou úmluvou* [online]. Dostupný na <http://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_615.pdf>.

Ministerstvo kultury. *Informativní stanovisko odboru autorského práva Ministerstva kultury k nárokování odměn za užívání autorádií ve služebních vozech* [online]. Mkr.cz, 16. 12. 2011. [cit. 10. 8. 2018]. Dostupné na <<http://www.mkr.cz/cz/autorske-pravo/informativni-stanovisko-odboru-autorskeho-prava-ministerstva-kultury-k-narkovani-odmen-za-uzivani-autoradii-ve-sluzebnich-vozech-ze-dne-16--12--2011-117398/>>.

Integram. *Právní stanovisko společnosti Intergram k otázce služebních vozů* [online]. Integram.cz, 2012. [cit. 10. 8. 2018]. Dostupné na <http://www.intergram.cz/files/sluzebni_auta_pravni.pdf>.

Oddělení komunikace OSA, *Brusel se přiklonil na stranu OSA ve sporu s lázněmi* [online]. Osa.cz, 27. 2. 2014. [cit. 5. 6. 2018]. Dostupné na <<http://www.osa.cz/vsechny-novinky/2014/rozsudek-sdeu-ve-sporu-osa-vs-1%C3%A1zn%C4%9B.aspx>>.

HULMÁK, Milan. *Rekodifikace soukromého práva* [online]. Havelpartners.cz, Rekodifikační novinky, 2012, č. 6, s. 3. [cit. 7. 7. 2018]. Dostupné na <http://www.havelpartners.cz/images/stories/publikace/rekodifikacni_novinky_cz_2012_06.pdf>.

Příspěvek ve sborníku:

HARTMANOVÁ, Dagmar. *Autorské právo na internetu*. Sborník konference INFORUM, 2001, č. 8. Dostupné na <<http://sbornik.inforum.cz/cs/archiv/rocnik/2001/>>.

Stanoviska:

Stanovisko generální advokátky Verici Trstenjak přednesené dne 29. 6. 2011. Societa Consortile Fonografici (SCF) proti Marcu Del Corsovi. Věc C-135/10.

ABSTRAKT

Práce po základním nástinu problematiky práva duševního vlastnictví, definování práva autorského a autorského díla jako předmětu ochrany tohoto práva se zabývá užitím autorského díla. Přesněji sdělováním veřejnosti, které je součástí pojmově nadřazeného práva dílo užít. Právo dílo užít je výlučným právem autora dílo užívat nebo udělit oprávnění jinému k užití jeho díla. Práce se snaží definovat pojem veřejnosti v autorském právu, jelikož neexistuje ucelený názor odborníků ani přímá definice v tuzemských či zahraničních právních úpravách. Pojem sdělování veřejnosti přitom nalezneme jak v tuzemských i zahraničních právních předpisech autorského práva, tak i v mezinárodních smlouvách a unijní úpravě. Pojem je použit bez bližší specifikace toho, kdo je to veřejnost. Přitom výklad pojmu veřejnost je klíčová při nárokování odměn autory nebo kolektivními správci. Největší část práce je věnována rozboru judikatury Soudního dvora Evropské unie, která se věnuje předběžným otázkám v případech sdělování veřejnosti. Postupně jsou z těchto rozhodnutí kumulovány charakteristické znaky, které v závěru práce pomáhají definovat tak neurčitou skupinu jakou je veřejnost. Po kumulaci charakteristických znaků dochází k jejich aplikaci na skupinu vysokoškolských studentů a zaměstnanců. Tyto dvě skupiny byly vybrány jako vzorek skupiny lidí, který by mohl naplňovat znaky veřejnosti podle autorského práva.

ABSTRACT

This paper is a detailed probe into the use of copyright which builds on an outline of intellectual property rights, as well as the definition of copyright and copyright work as an object under protection underpinned by copyright itself. More specifically, it is concerned with the right of communication to the public which is integral to the thematically superior right of use. The right to use copyright work is an exclusive right of the author to use his/her work and/or authorise the use of the copyright work to a third party. This study attempts to define the term 'the public' in copyright, as there is a notable lack of consensus among the experts as to its scope, as well as a lack of a straightforward definition in local and foreign legal systems. The expression 'the right of communication to the public' can be found in local as well as international legal agreements as well as EU legislation. The expression is used without detailed clarification as to who 'the public' is. However, the understanding of the scope of 'the public' is key to claiming reward by the authors and/or collective trustees. The bulk of this study is dedicated to the analysis of the case-law of the Court of Justice of the European Union which examines the preliminary questions in cases of communication to the public. Case by case, characteristic traits are accumulated from these decisions and they cumulatively help to define the vague term that is 'the public'. Following from the accumulation of the characteristic traits, it is possible to observe them within a group of university students and staff. These two groups were chosen as an example which could fulfil the traits of 'the public' according to copyright.

KLÍČOVÁ SLOVA

Veřejnost, Právo na sdělování veřejnosti, Autorské právo, Duševní vlastnictví.

KEY WORDS

Public, The right of communication to the public, Copyright, Intellectual property.